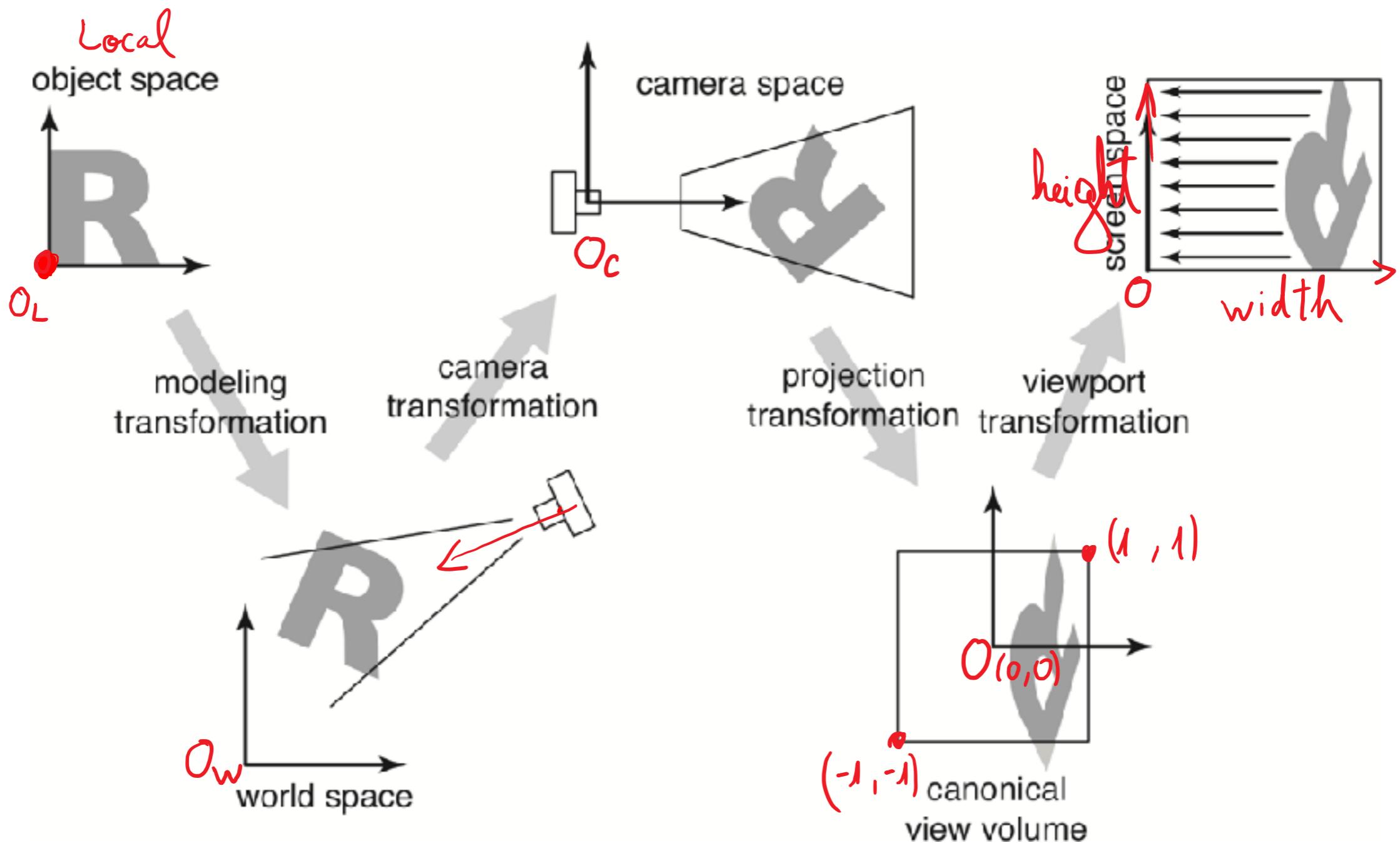

Transformarea de vizualizare

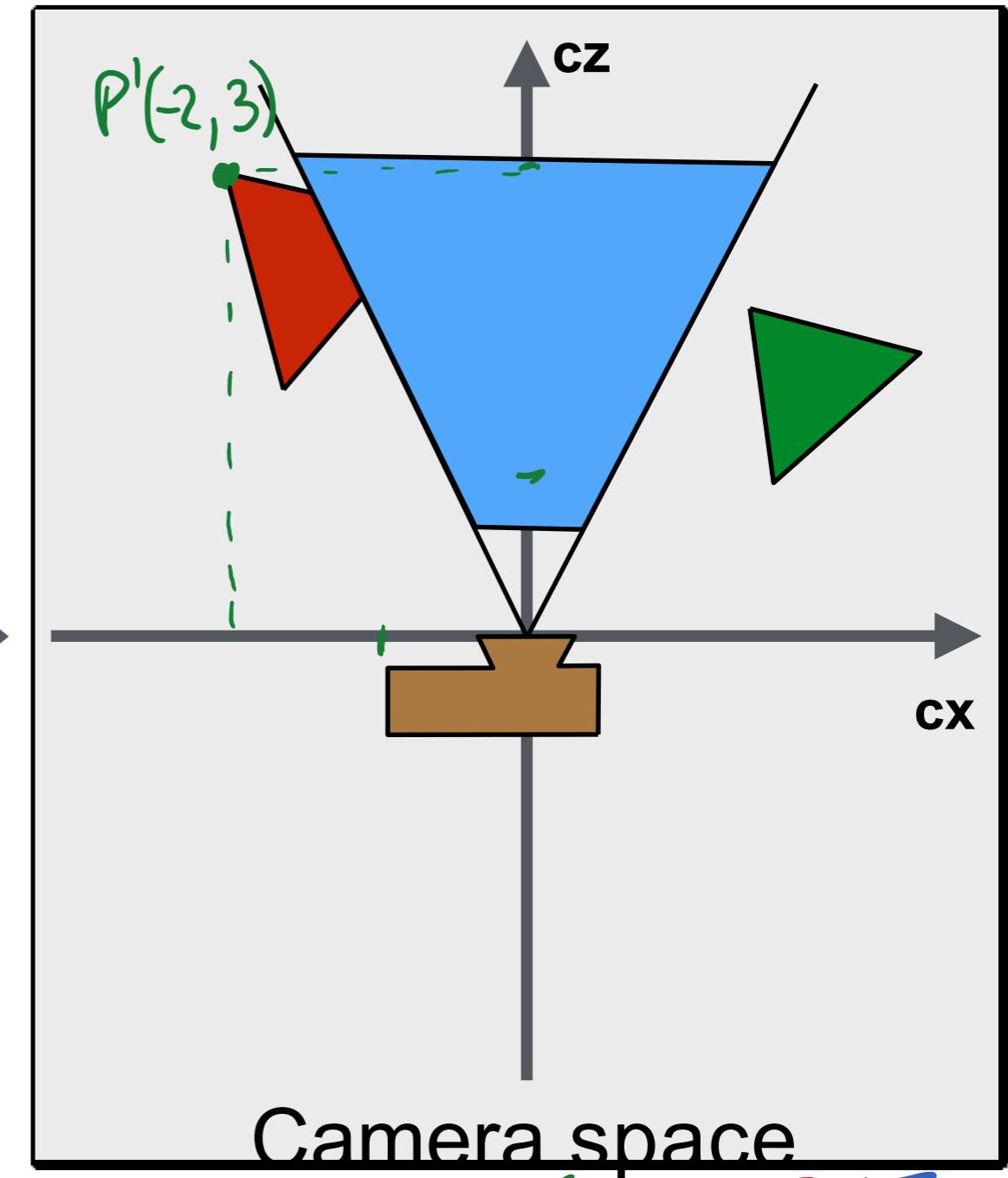
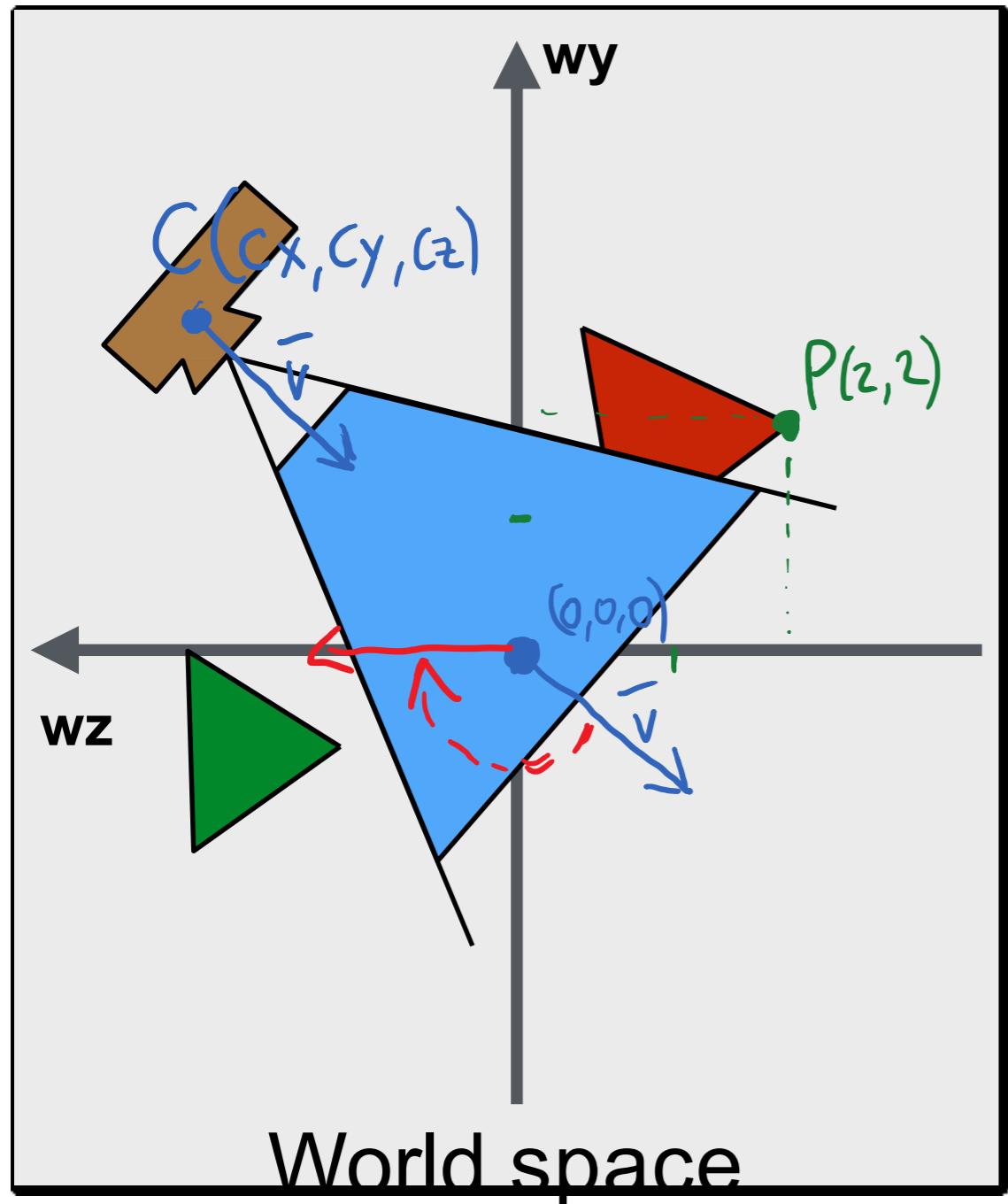

Seventă de tranformare

[Peter Shirley et al. Fundamentals of Computer Graphics]

Transformarea de vizualizare

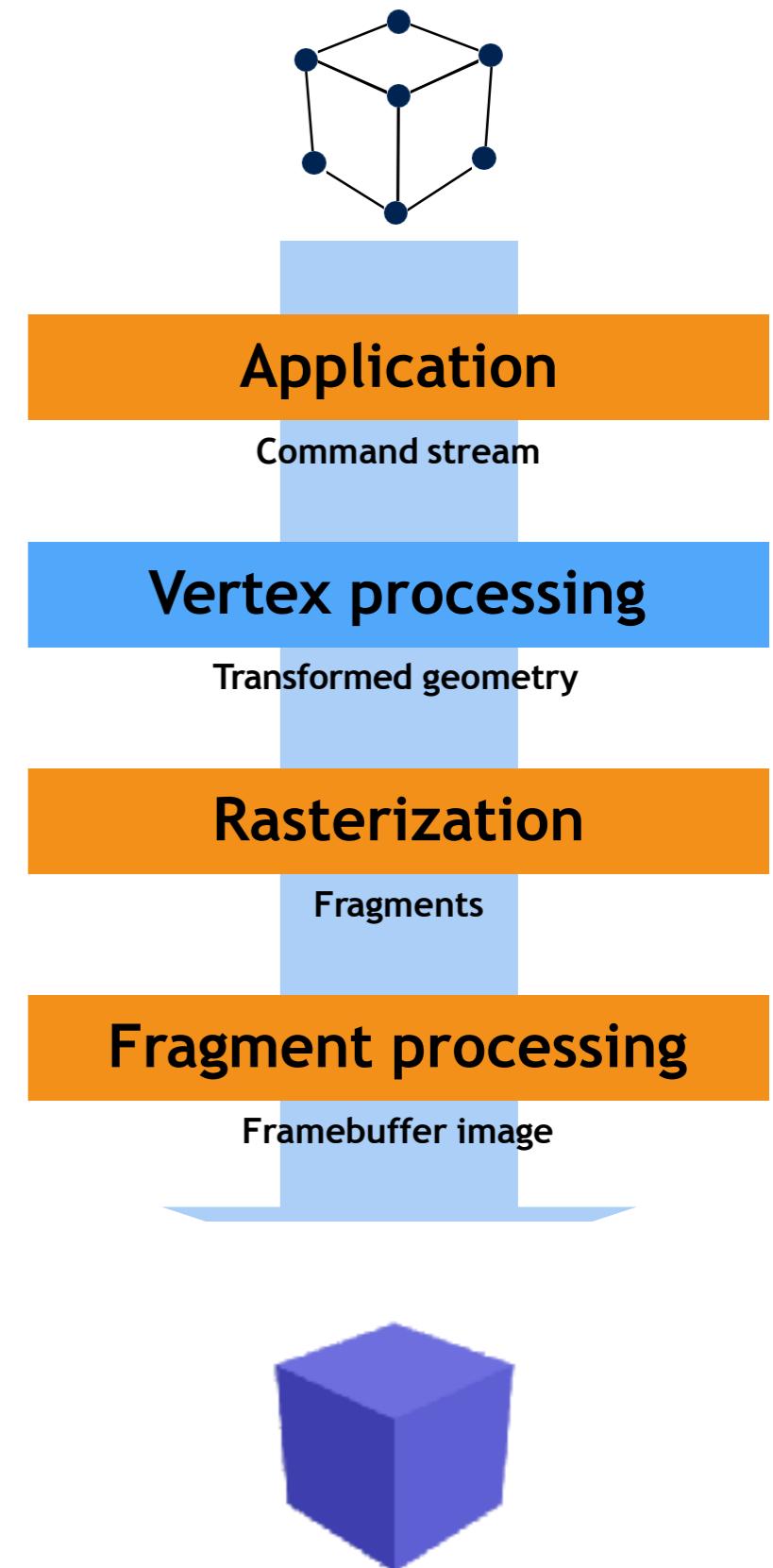
Translatie : $(C_x, C_y, C_z) \Rightarrow (0, 0, 0)$ } \Rightarrow Aplicati pe puncte. Ex: $M = R \cdot T$
Rotatie : aliniere \bar{v} la axa Oz } $M \cdot P = P^1$

Transformarea de vizualizare

Mapează puncte 3D (specificate prin coordonatele x, y și z) în puncte 2D în planul imaginii (specificate în pixeli)

Sevență de 3 transformări:

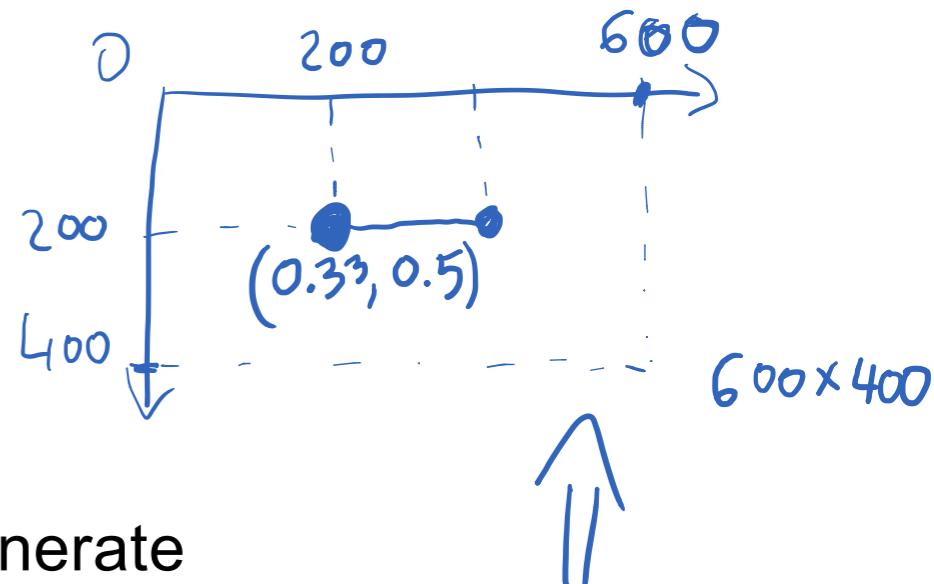
1. transformarea de cameră
(camera/eye transformation)
2. transformarea de proiecție
(projection transformation)
3. transformarea de viewport
(viewport/windowing transformation)

Transformarea de vizualizare

- 1. transformarea de cameră** (camera/eye transformation)
 - transformare de tip “rigid body”
 - plasează camera de vizualizare în origine
 - depinde doar de poziția și orientarea camerei de vizualizare
- 2. transformarea de proiecție** (projection transformation)
 - proiectează punctele din spațiul cameră
 - coordonatele punctelor vizibile vor fi în intervalul $[-1, 1]$
 - depinde doar de tipul de proiecție
- 3. transformarea de viewport** (viewport/windowing transformation)
 - mapează zona vizibilă la rezoluția dorită
 - depinde doar de dimensiunea și poziția în cadrul imaginii finale

Noțuni

Coordinate dispozitiv (Device coordinates)

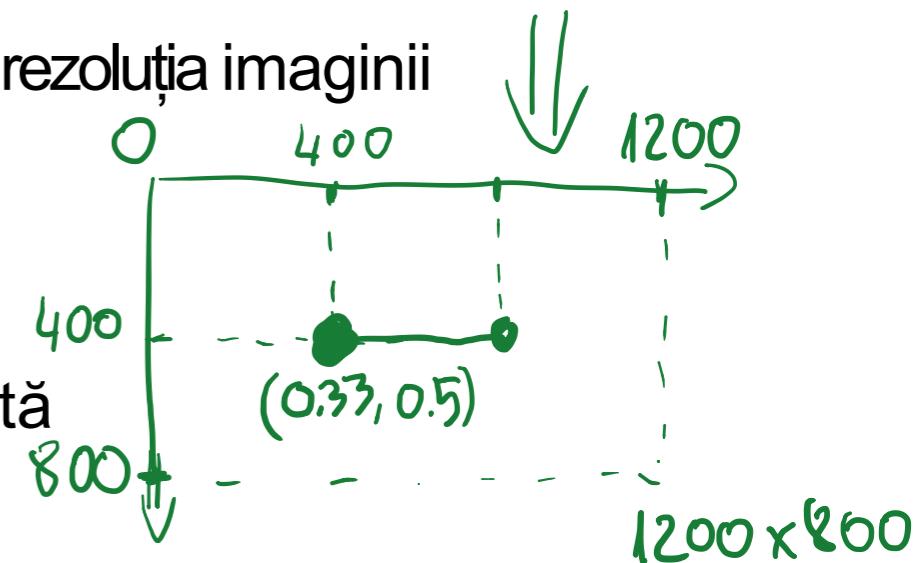
- Valori întregi dependente de rezoluția imaginii generate

Coordinate dispozitiv normalize (Normalized device coordinates - NDC)

- Valori exprimate procentual și independente de rezoluția imaginii generate

Volum de vizualizare (View volume)

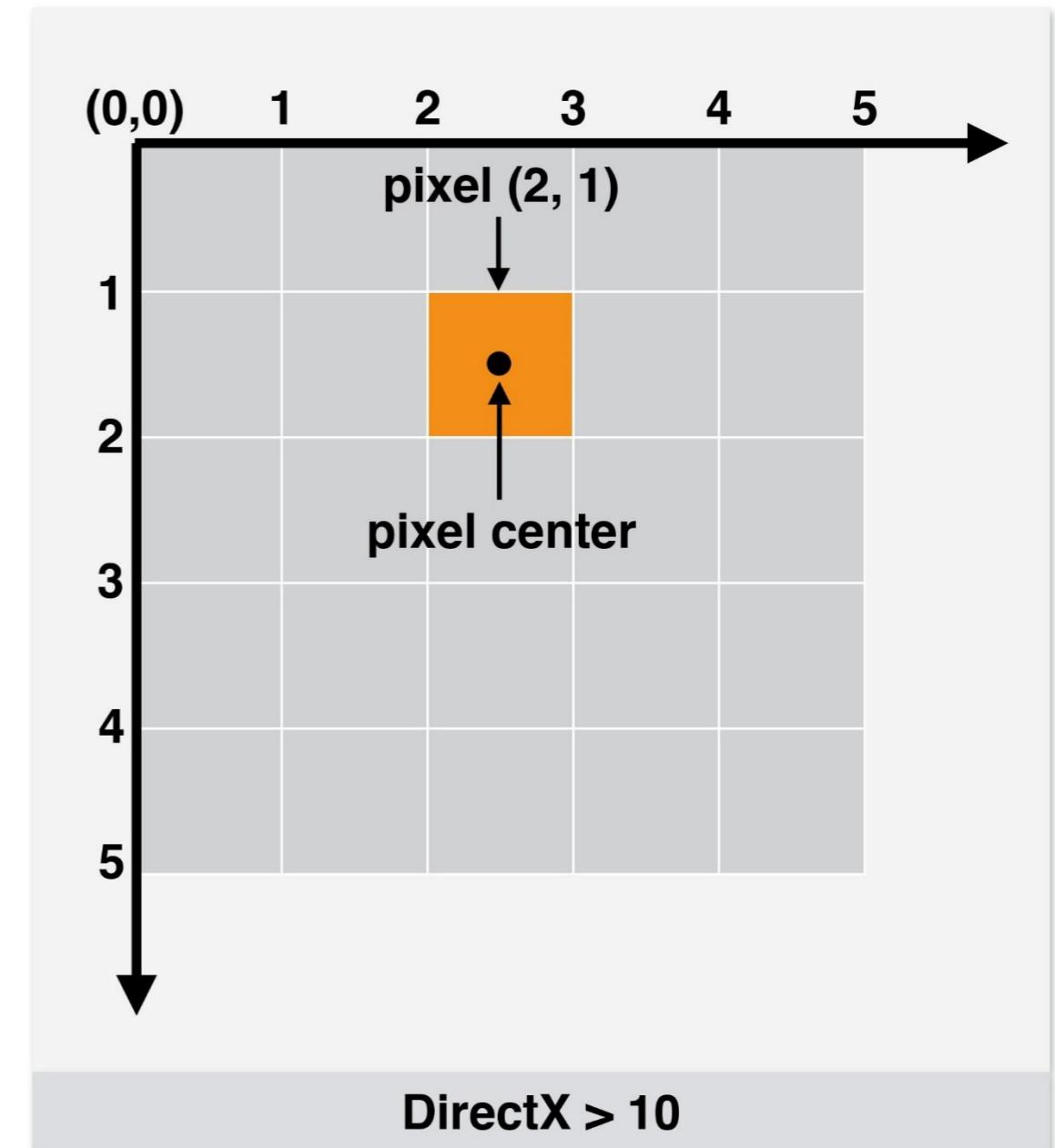
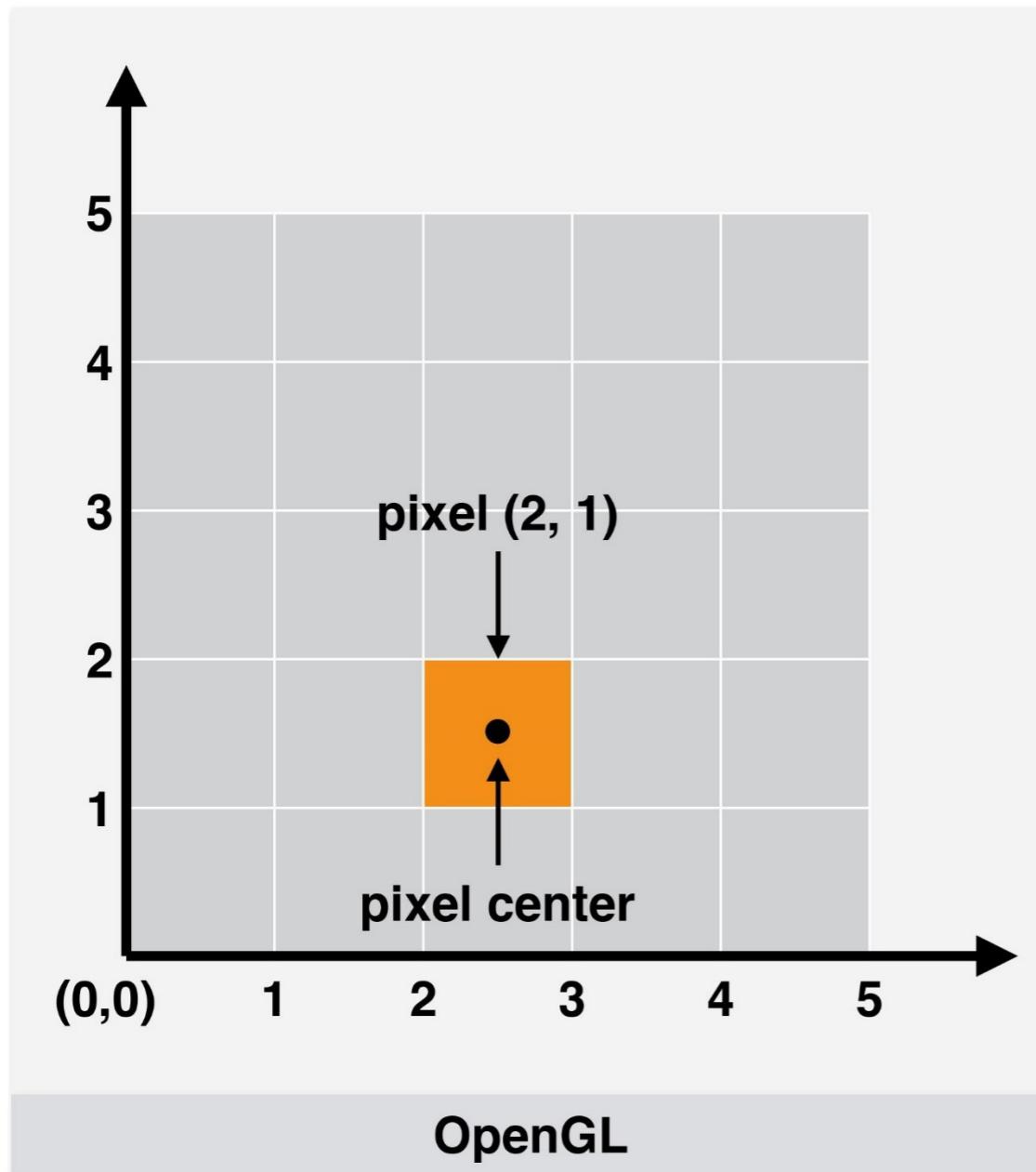
- Specifică porțiunea din scena 3D care va fi trasată
- Pentru proiecție paralelă - paralelipiped
- Pentru proiecția perspectivă - trunchi de piramidă

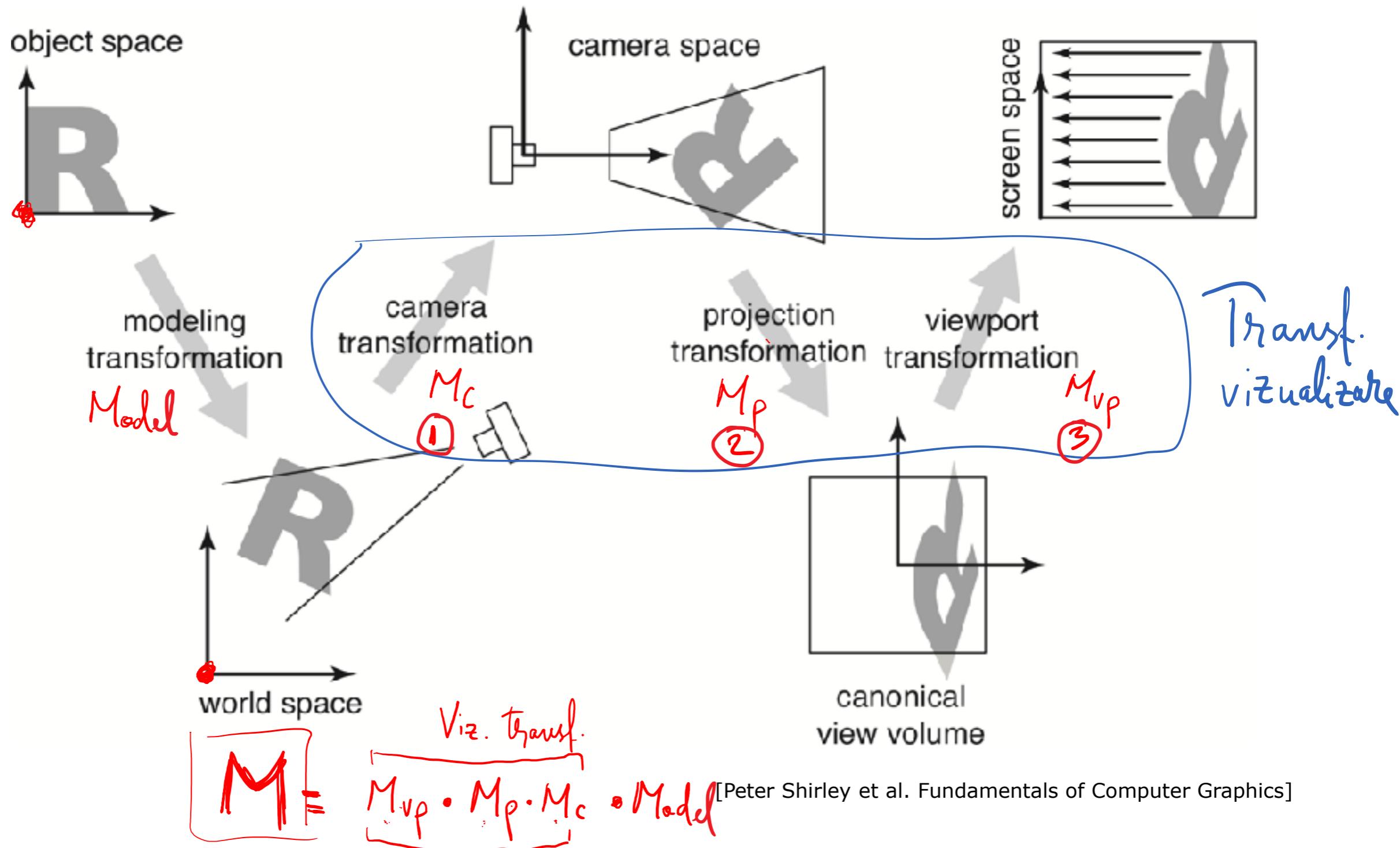
Volum de vizualizare canonico (Canonical view volume)

- Cub centrat în origine, laturile aliniate cu axele sistemului de coordonate (-1, -1, -1) to (1, 1, 1)

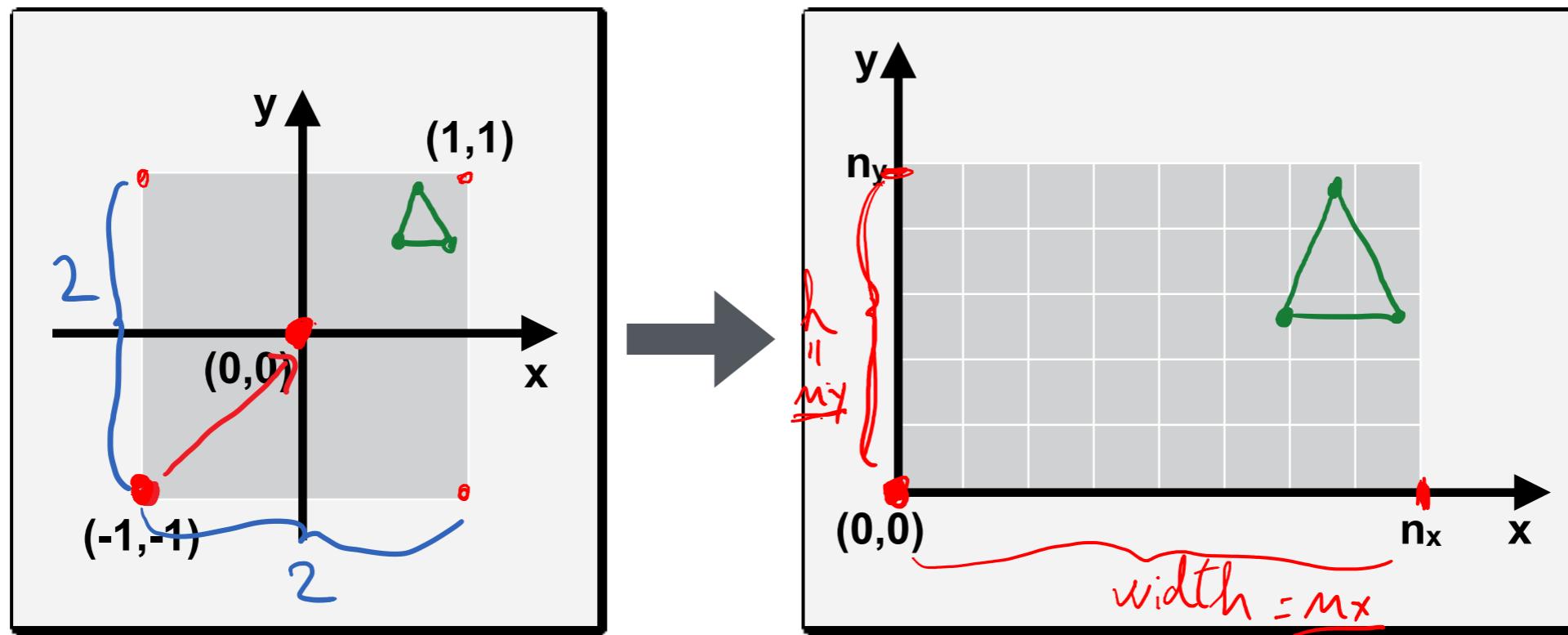
Definirea unui pixel

Seventă de tranformare

Transformarea de viewport

$$T = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & \boxed{1} \\ 0 & 1 & 0 & \boxed{1} \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

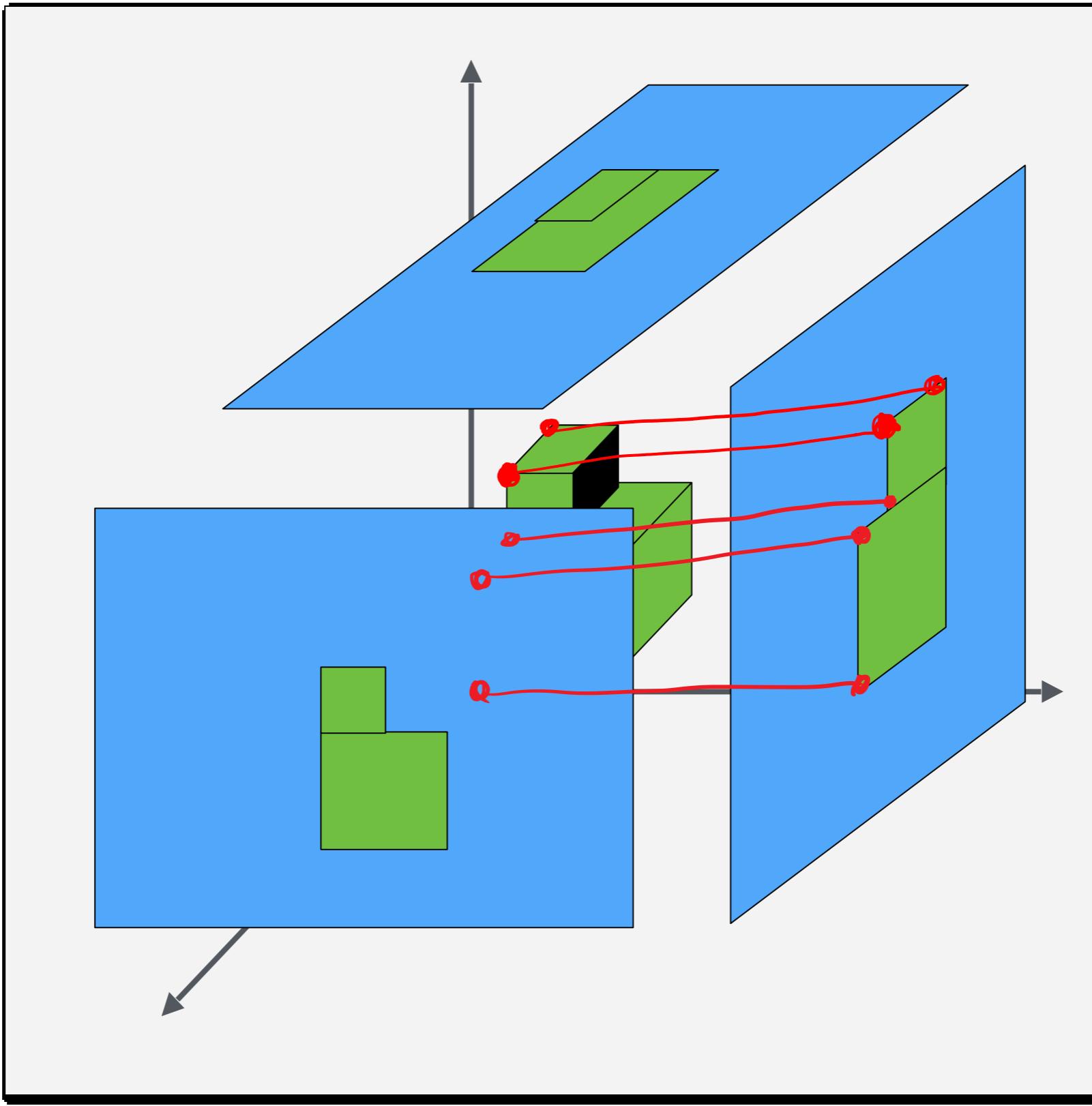
$$S = \begin{bmatrix} \frac{n_x}{2} & 0 & 0 & 0 \\ 0 & \frac{n_y}{2} & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

Scalare

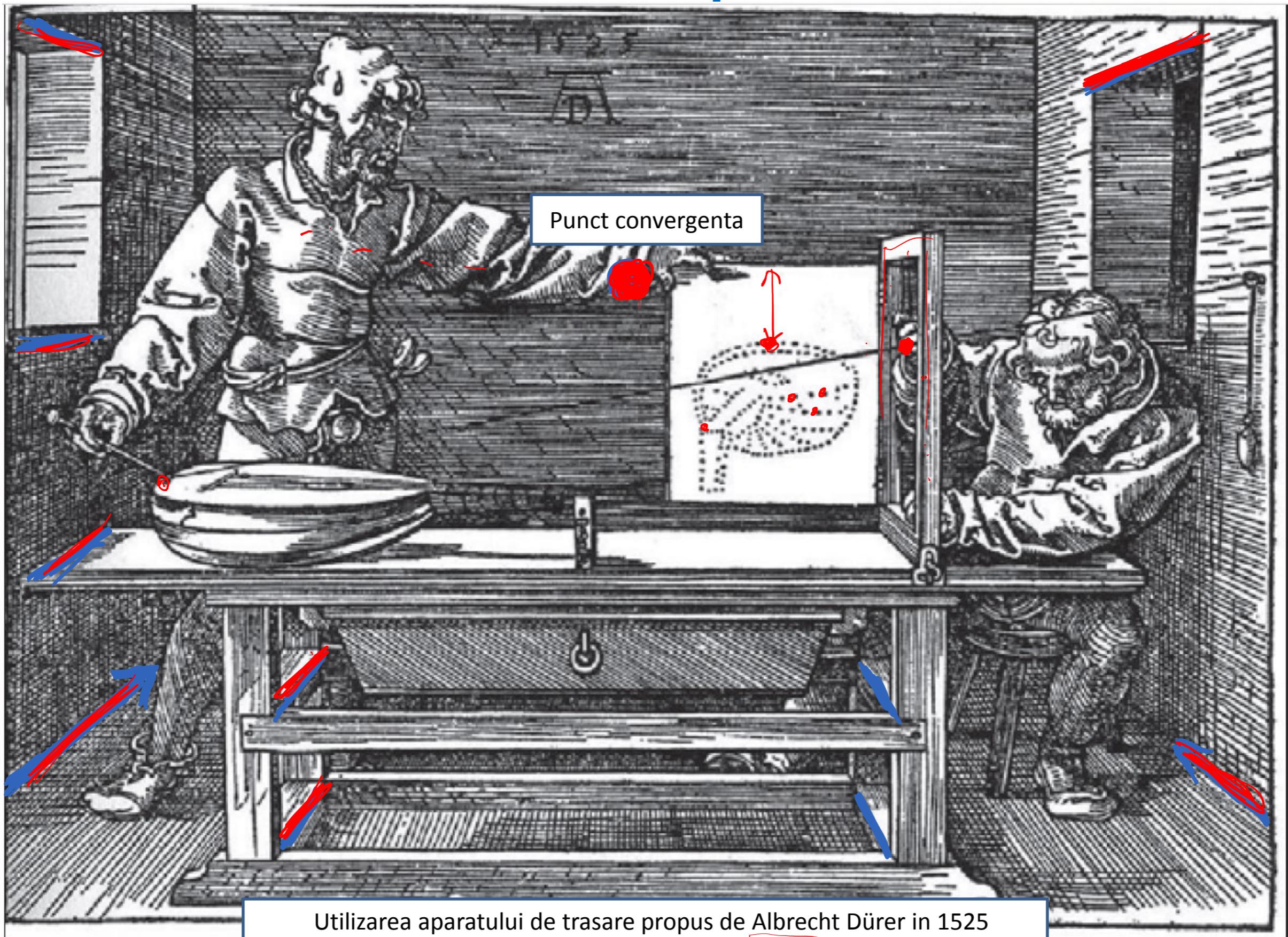
$$M_{vp} = \begin{bmatrix} \frac{n_x}{2} & 0 & 0 & \frac{n_x}{2} \\ 0 & \frac{n_y}{2} & 0 & \frac{n_y}{2} \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

Trasl.

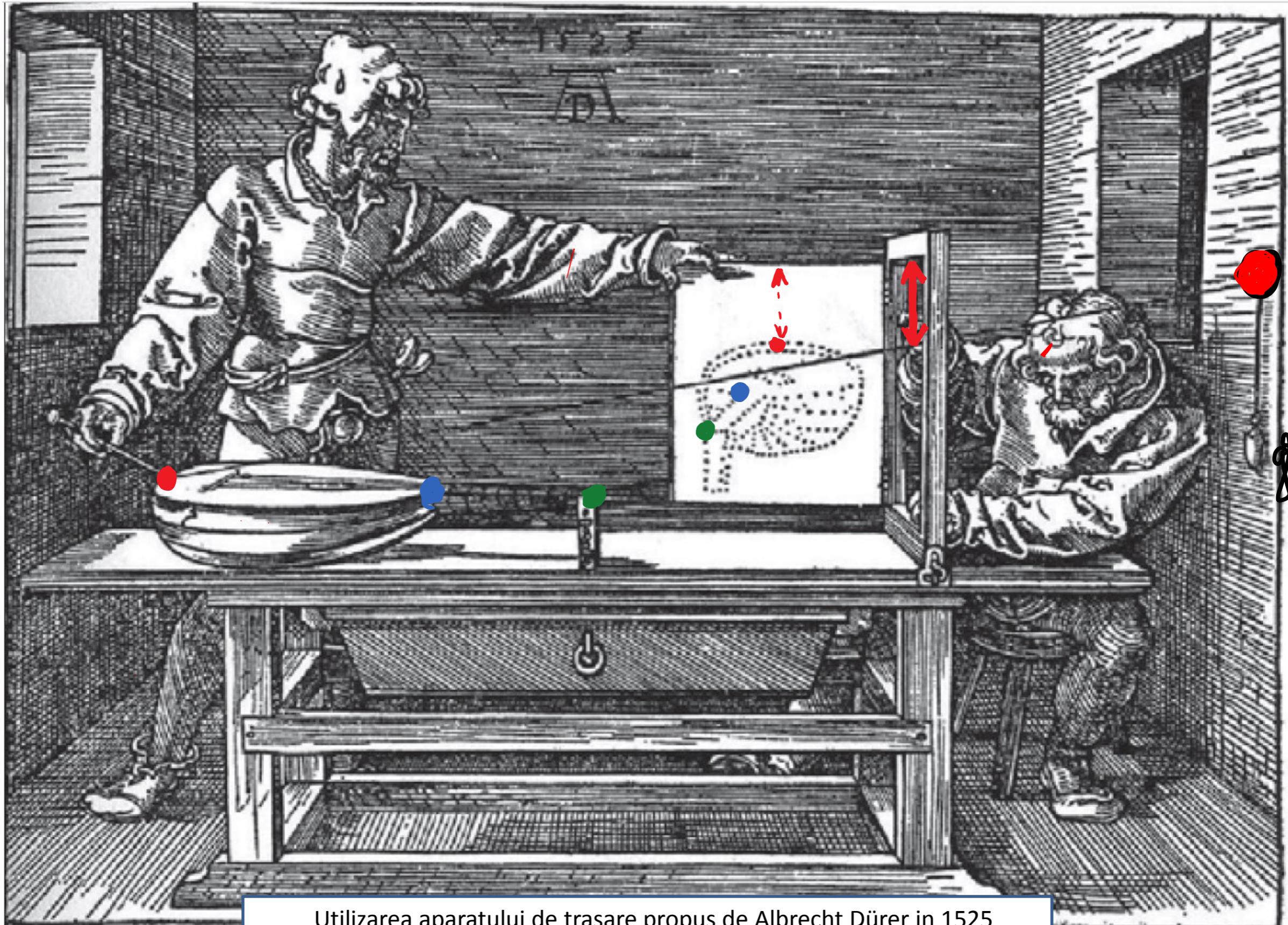
Proiectie

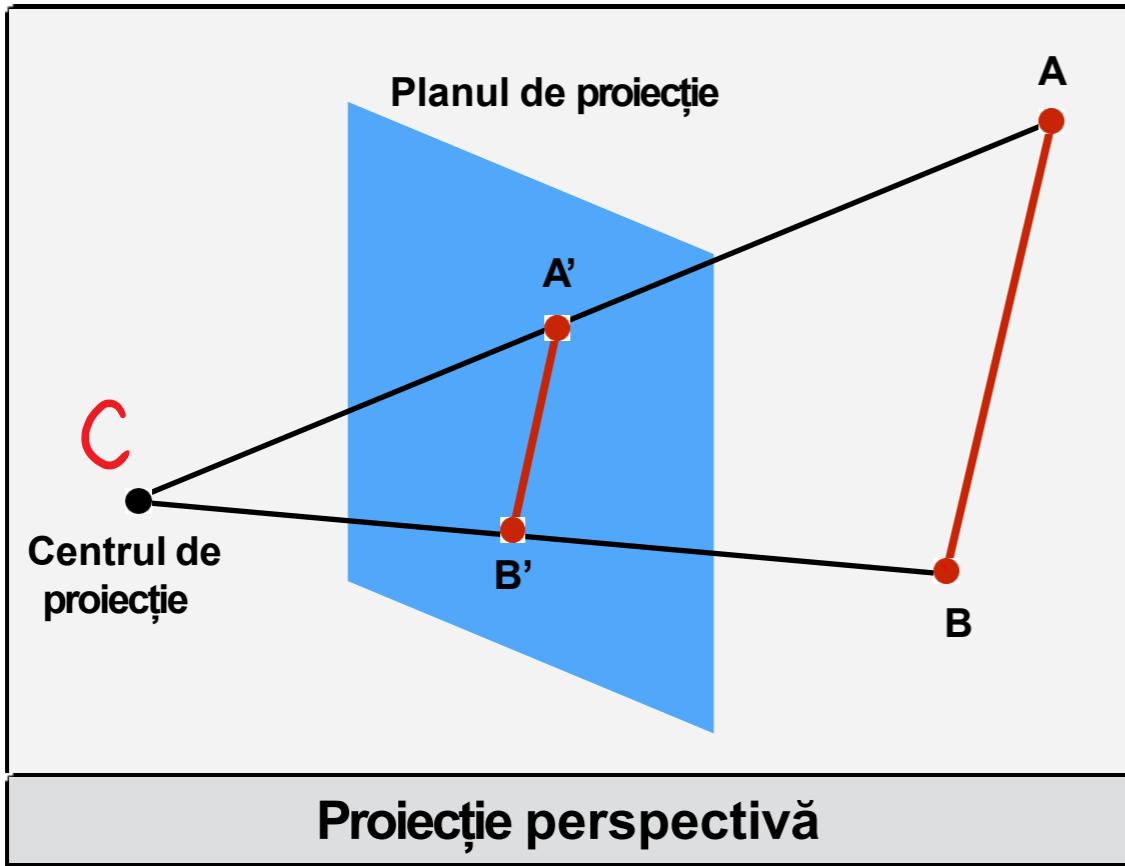
Proiecție

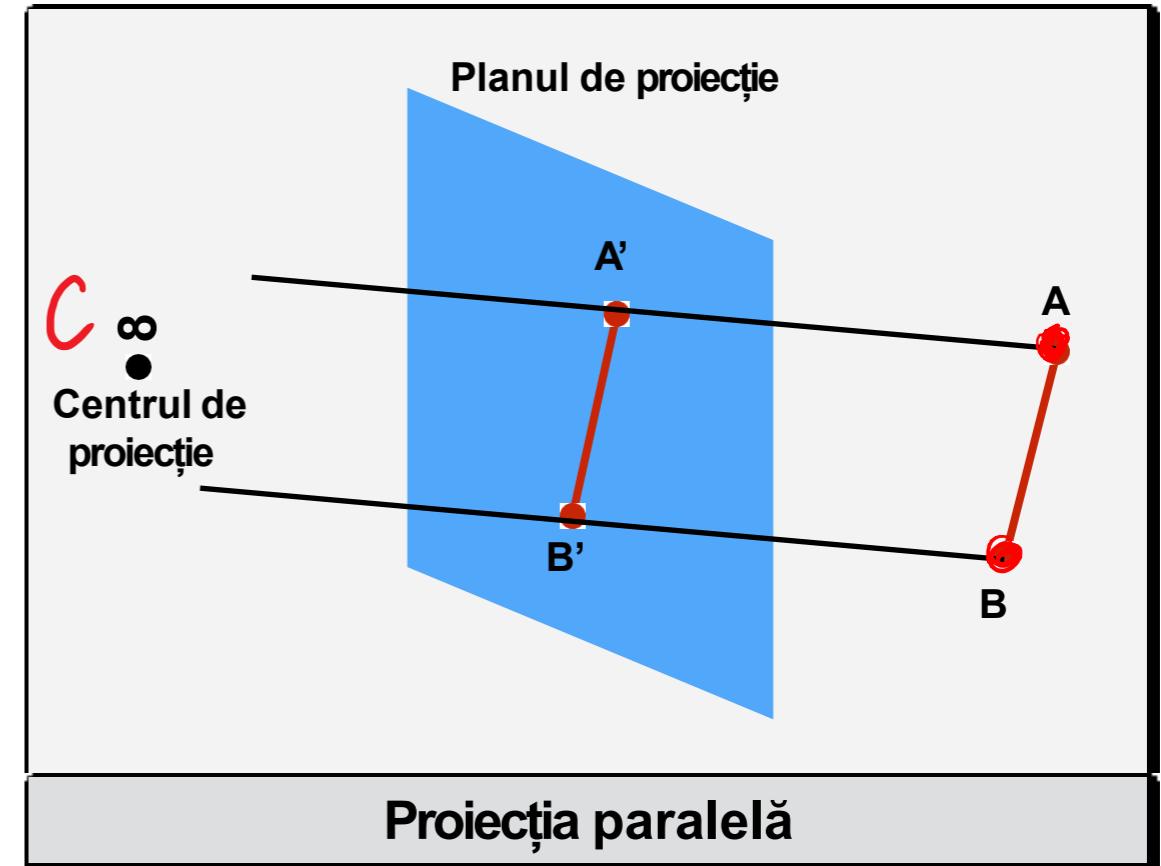
Proiecție

Proiecție perspectivă vs. paralelă

Proiecție perspectivă

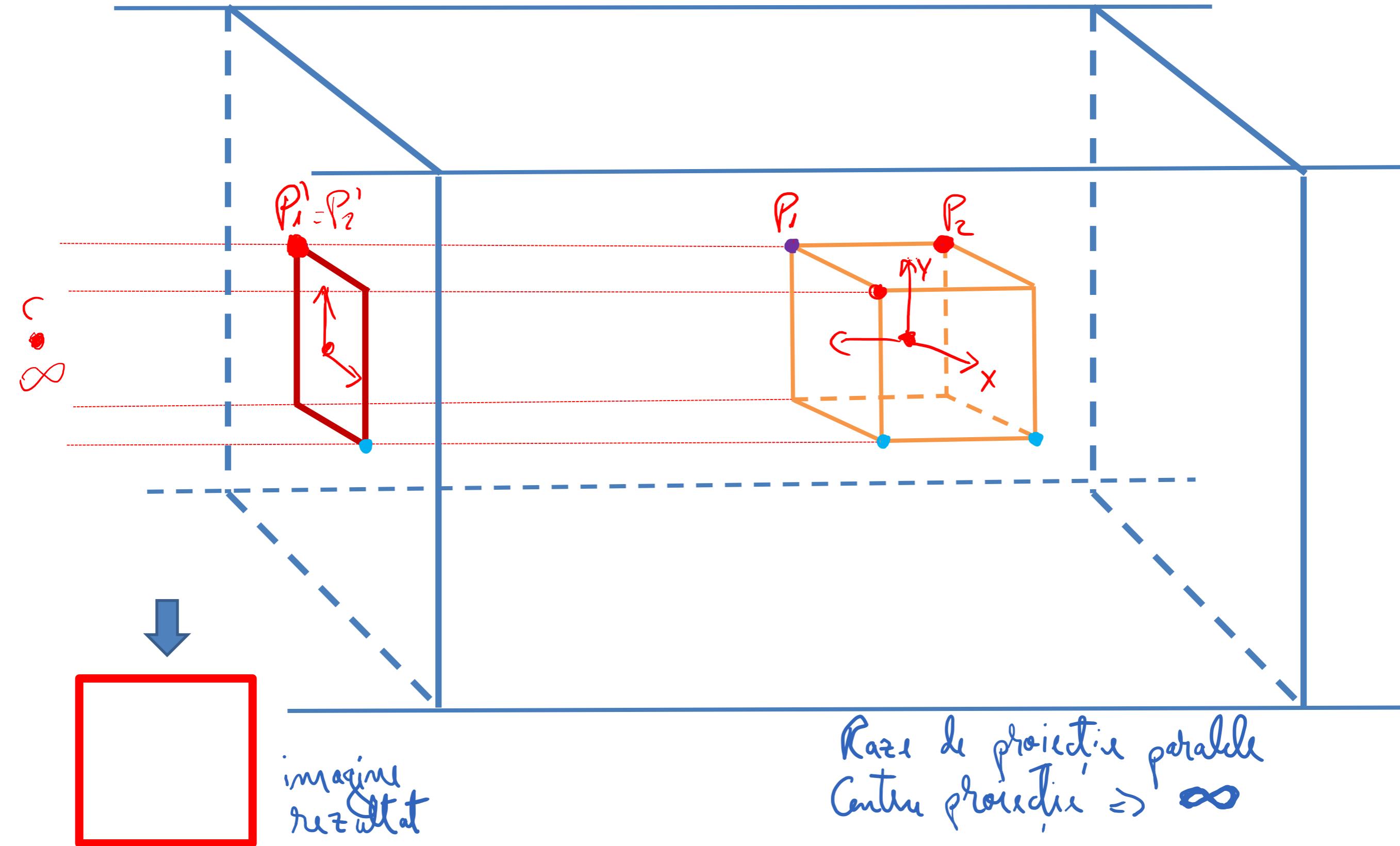

Proiecția paralelă

- Razele de proiecție converg către centrul de proiecție (locația observatorului/ camerei de vizualizare)
- Obiectele apar mai mici pe măsură ce crește distanța către centrul de proiecție
- Liniile paralele cu planul de proiecție rămân paralele după aplicarea proiecției
- Liniile care nu sunt paralele cu planul de proiecție vor converge către un punct numit punct de fugă (vanishing point)

- Razele de proiecție sunt paralele Punct de convergență la infinit
- Poziția observatorului / camerei de vizualizare la infinit
- Liniile paralele rămân paralele după aplicarea proiecției

Proiecție paralelă

Proiecție perspectivă

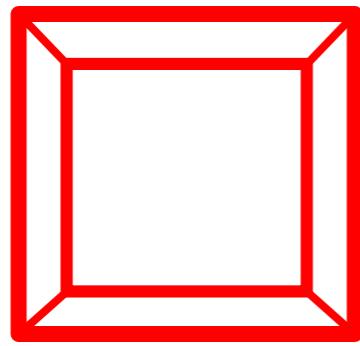
Raze de proiecție convergente în C

$P \rightarrow$ punct obiect

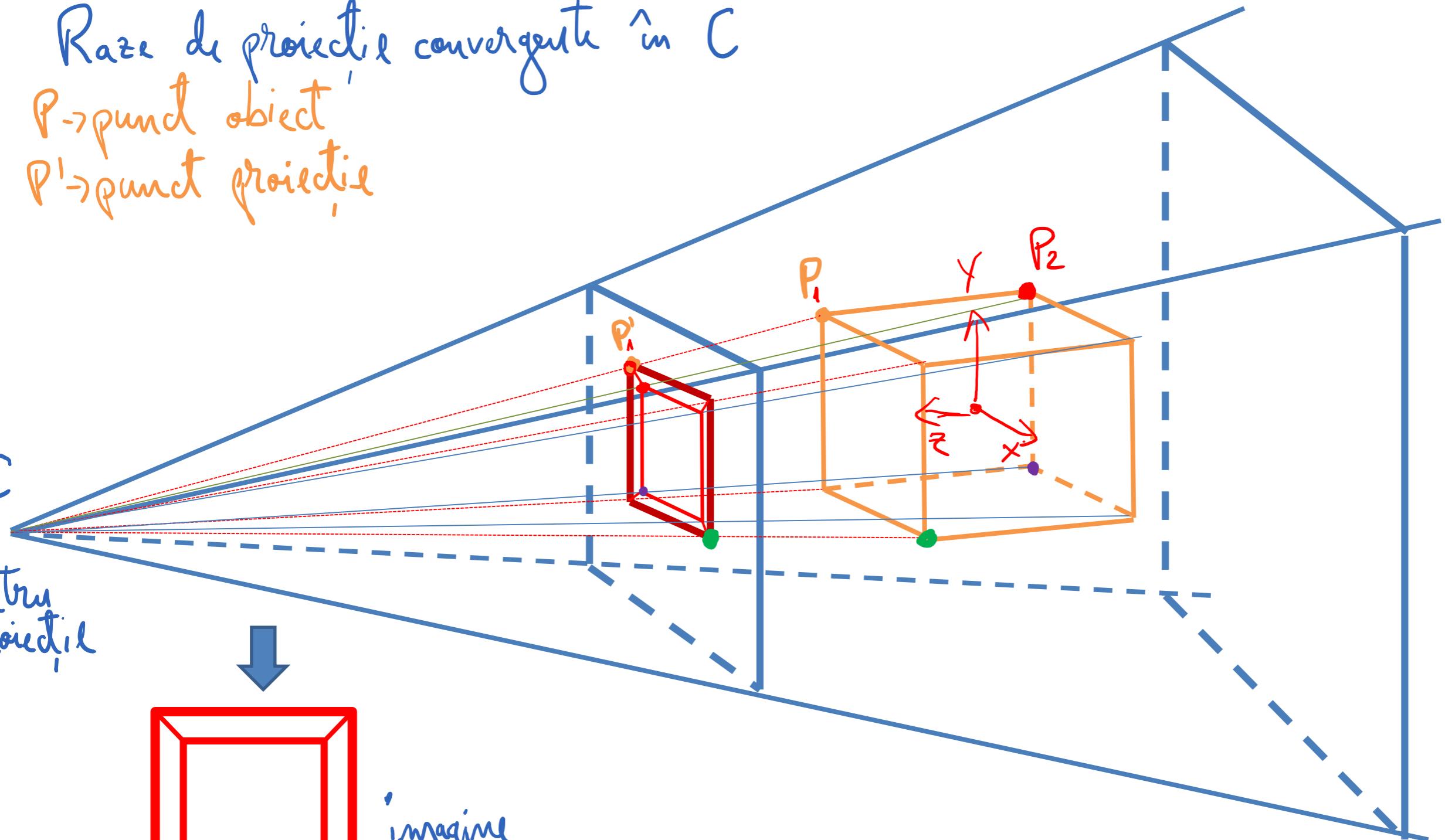
$P' \rightarrow$ punct proiecție

C

centru
proiecției

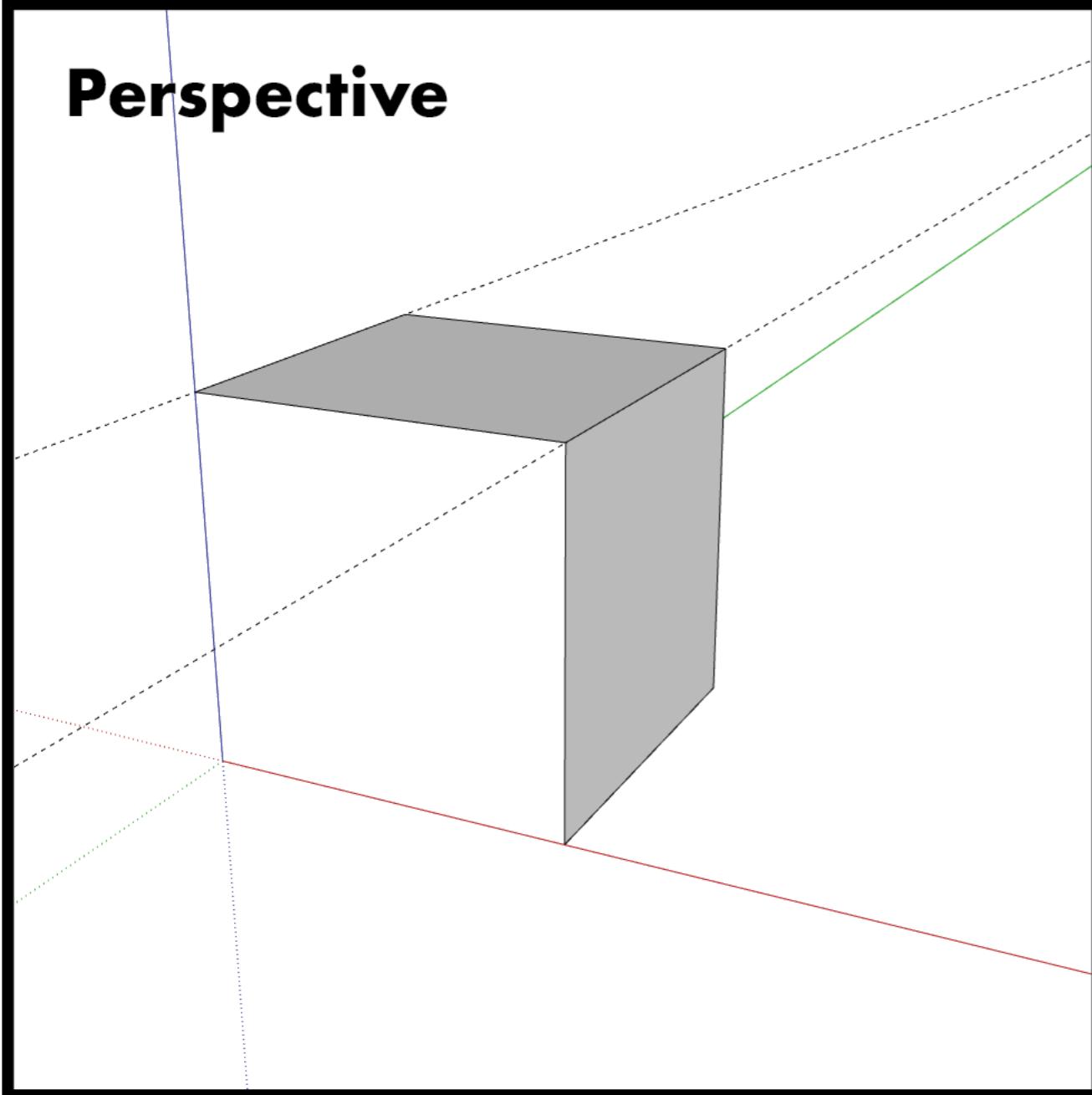

imagină
rezultat

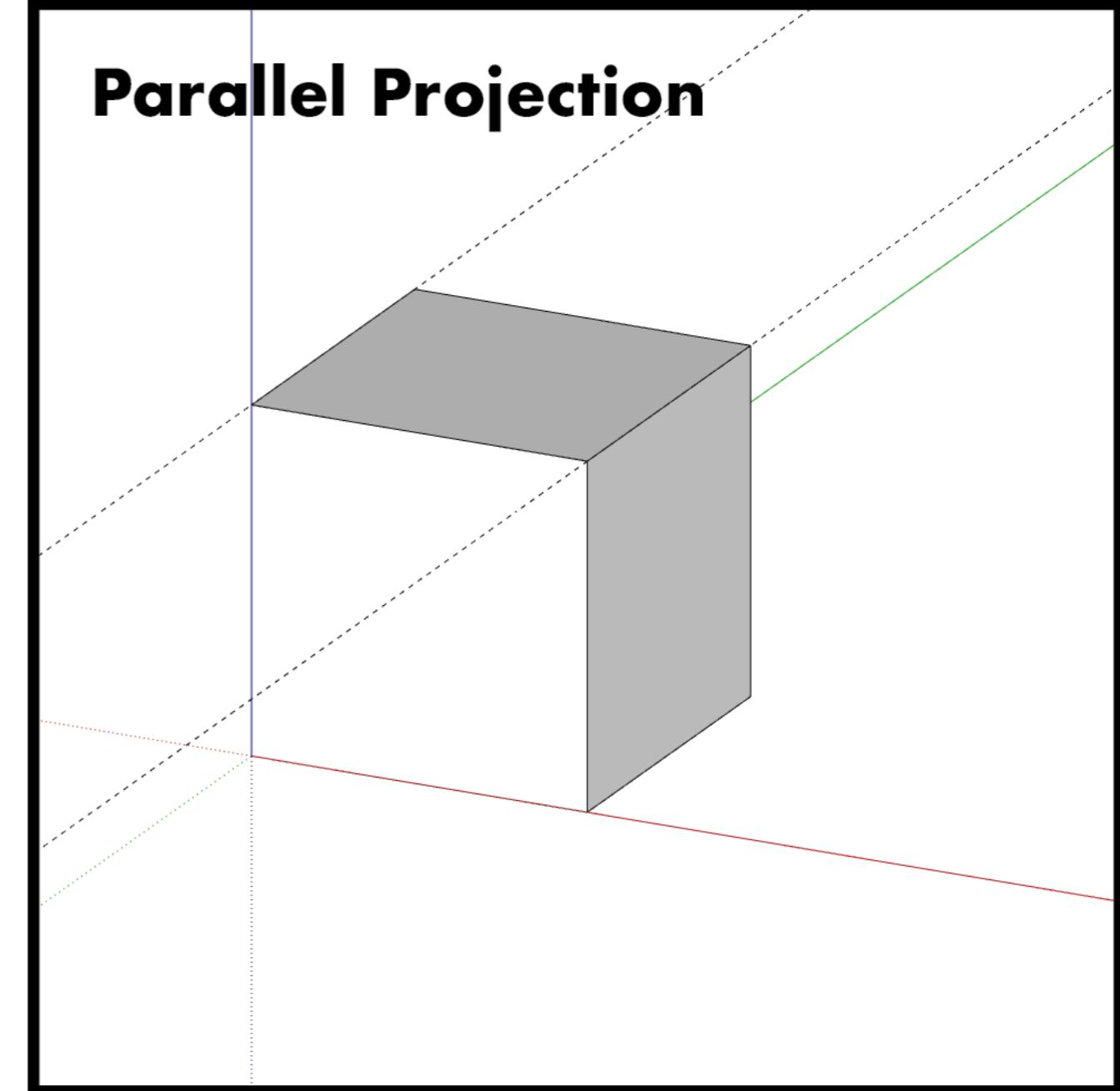

Proiecție perspectivă vs. paralelă

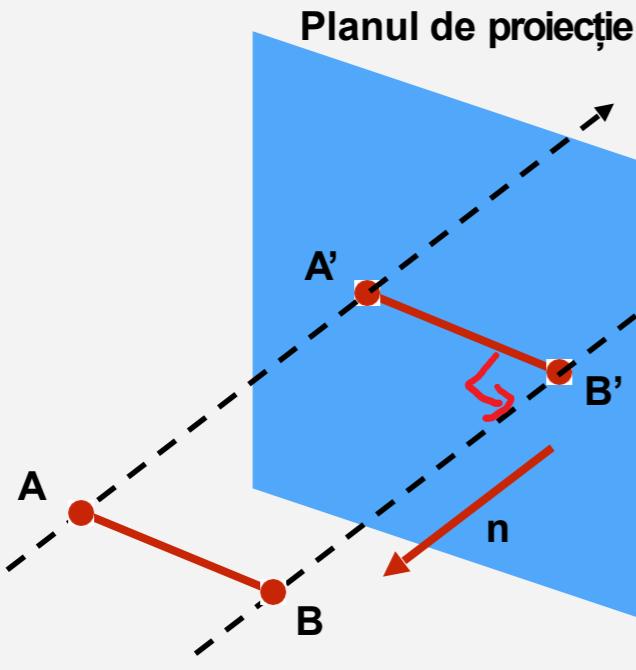
Perspective

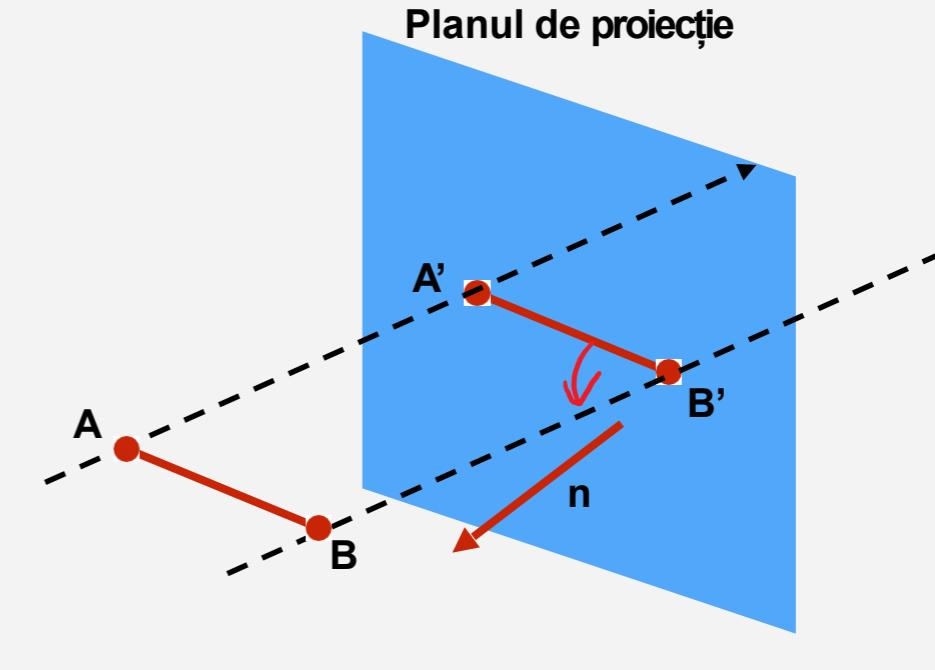
Parallel Projection

Proiecția paralelă

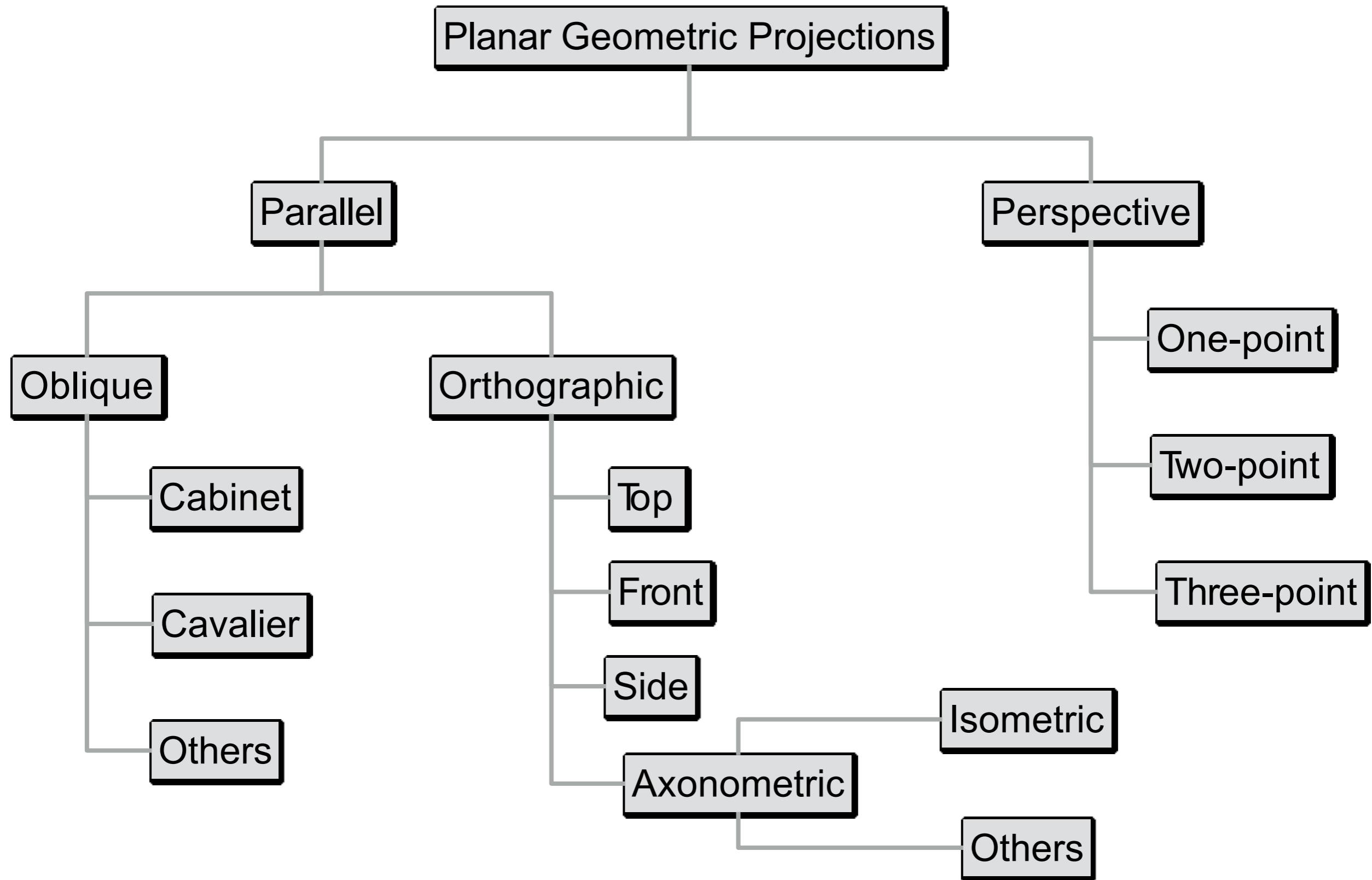
Proiecție ortografică

Proiecția oblică

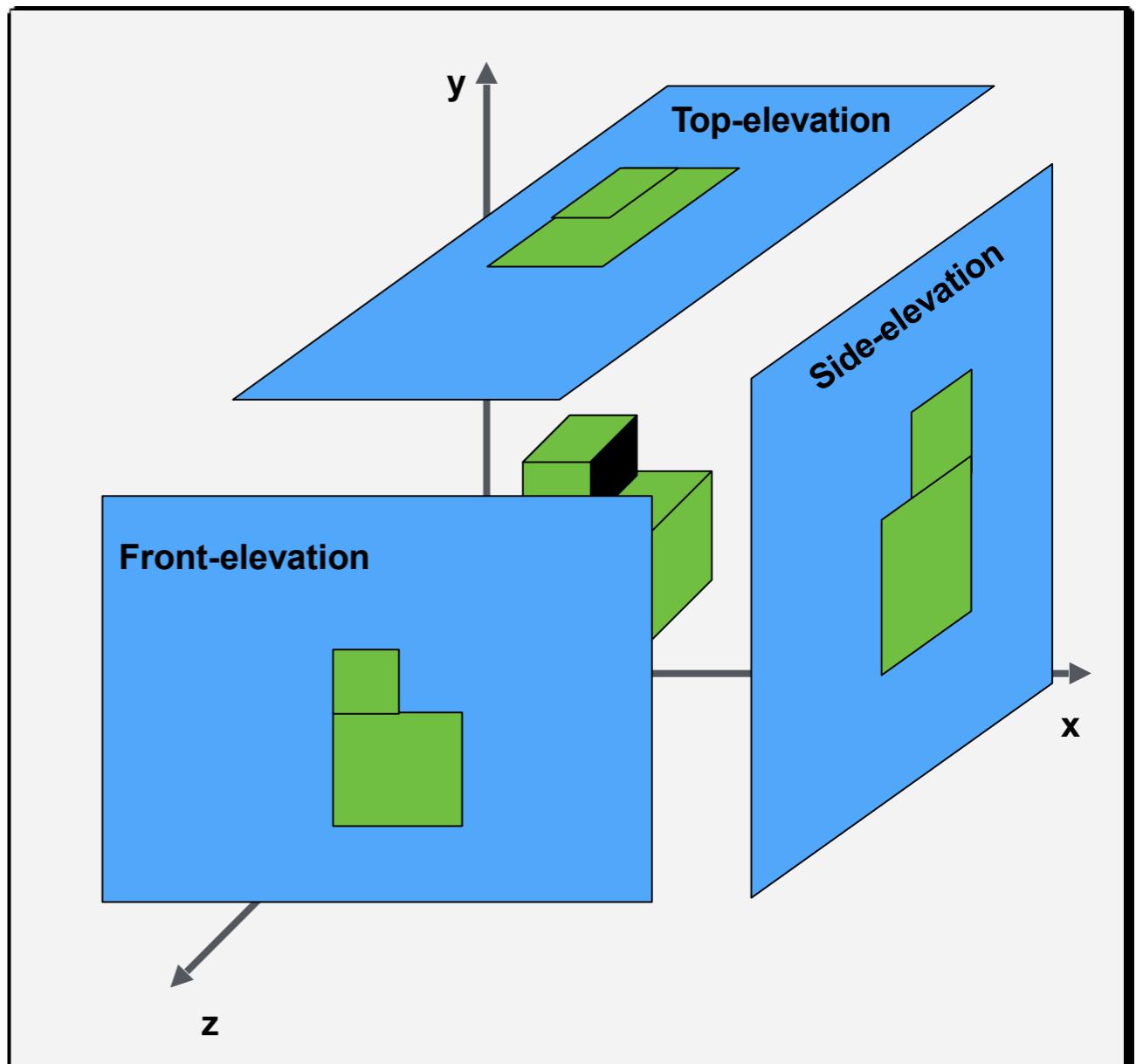
- Direcția de proiecție este perpendiculară pe planul de proiecție
- Direcția de proiecție diferă de vectorul normal la planul de proiecție

Taxonomia proiecțiilor

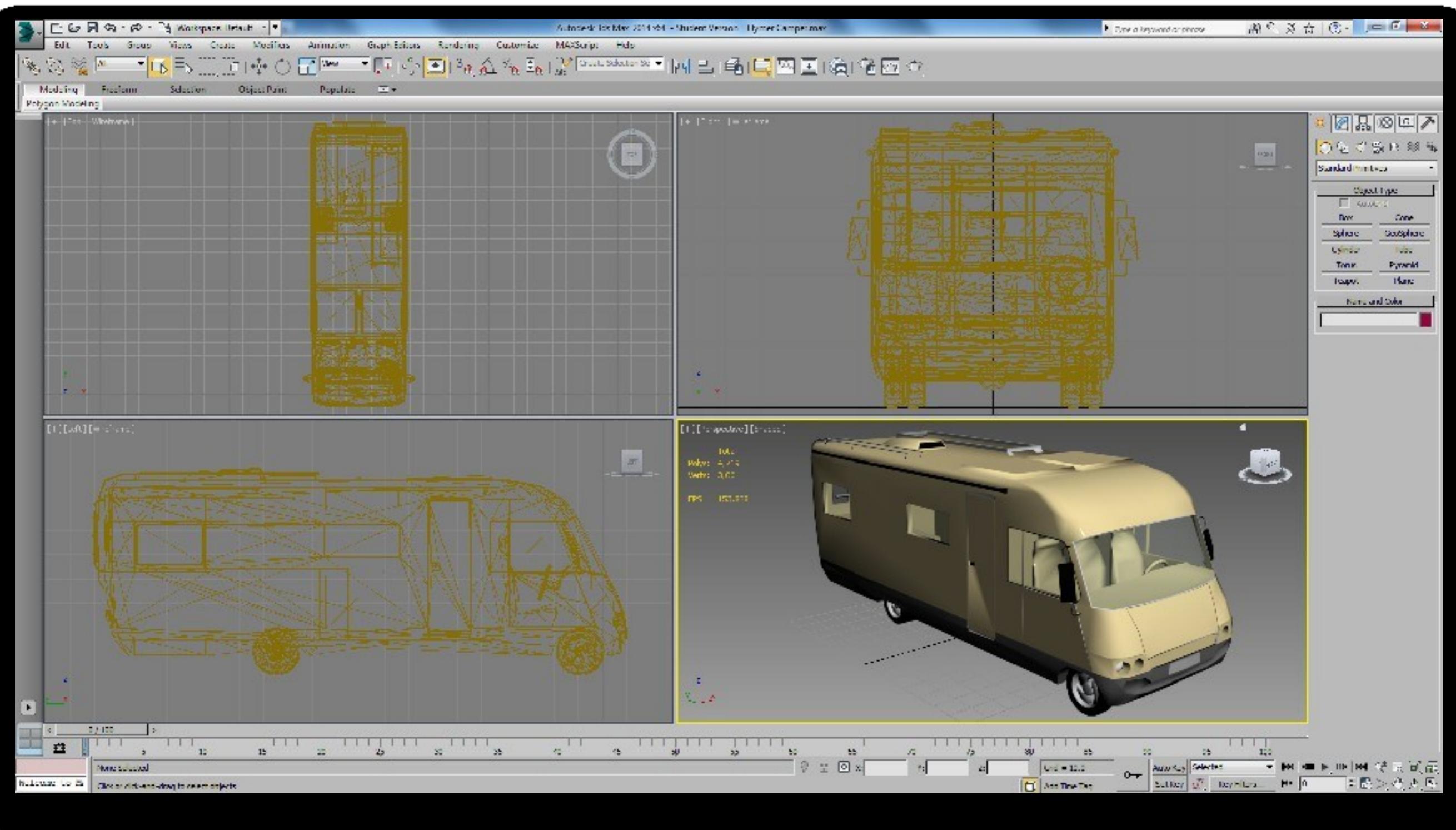

Proiecția ortografică

- **Vedere de sus** (Top-elevation)
 - Planul de proiecție este perpendicular pe axa y
- **Vedere frontală** (Front-elevation)
 - Planul de proiecție este perpendicular pe axa z
- **Vedere laterală** (Side-elevation)
 - Planul de proiecție este perpendicular pe axa x

Proiecția ortografică - exemplu

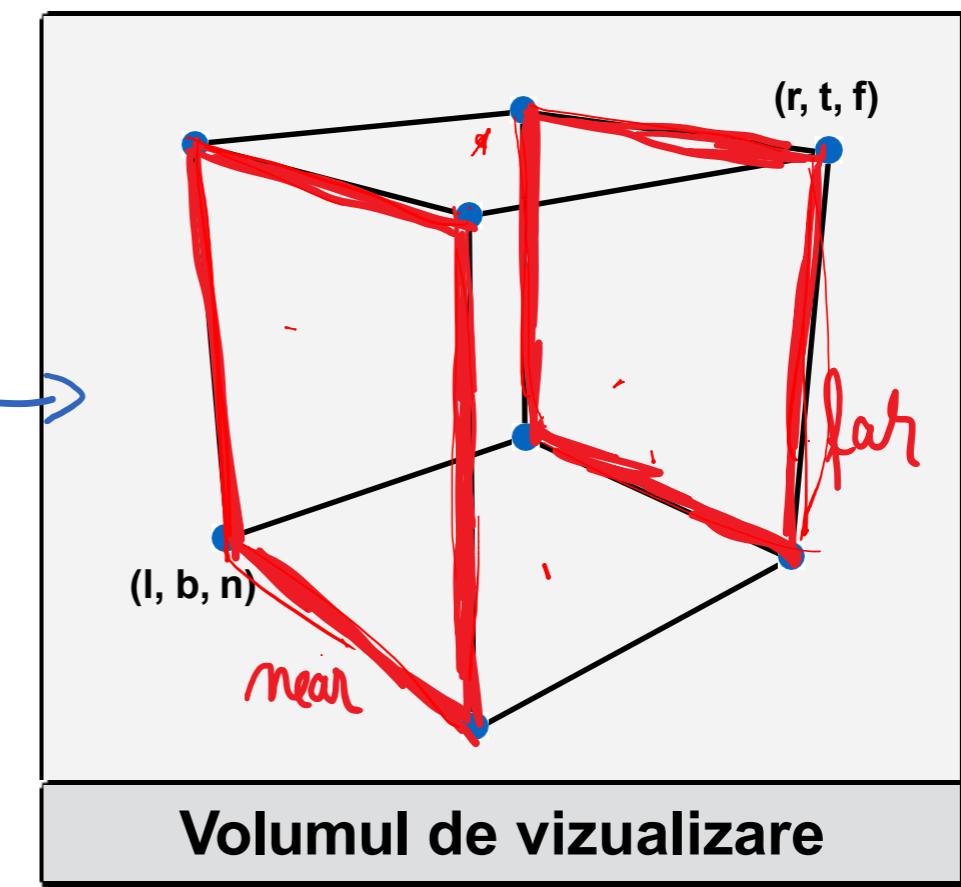
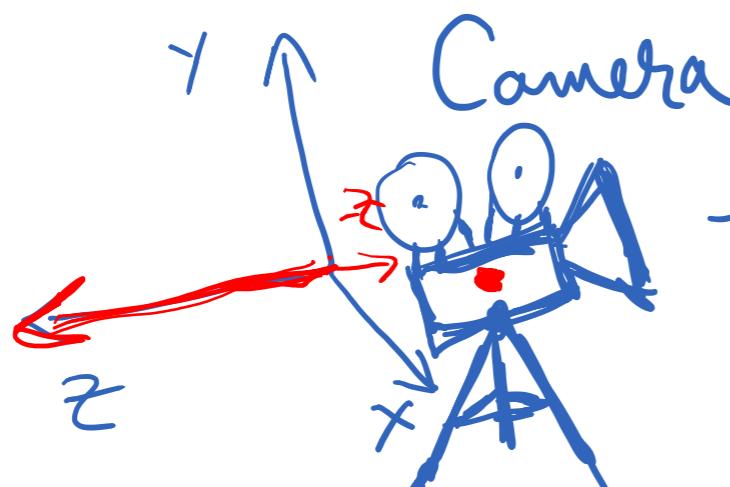

Transformarea proiecție ortografică

Volumul de vizualizare este un paralelipiped având laturile paralele cu axele sistemului de coordonate:

$$\bullet [l, r] \times [b, t] \times [f, n] \Rightarrow [-1, 1] \times [-1, 1] \times [-1, 1]$$

Observatorul / camera de vizualizare privește de-a lungul axei z negative

Transformarea proiecție ortografică

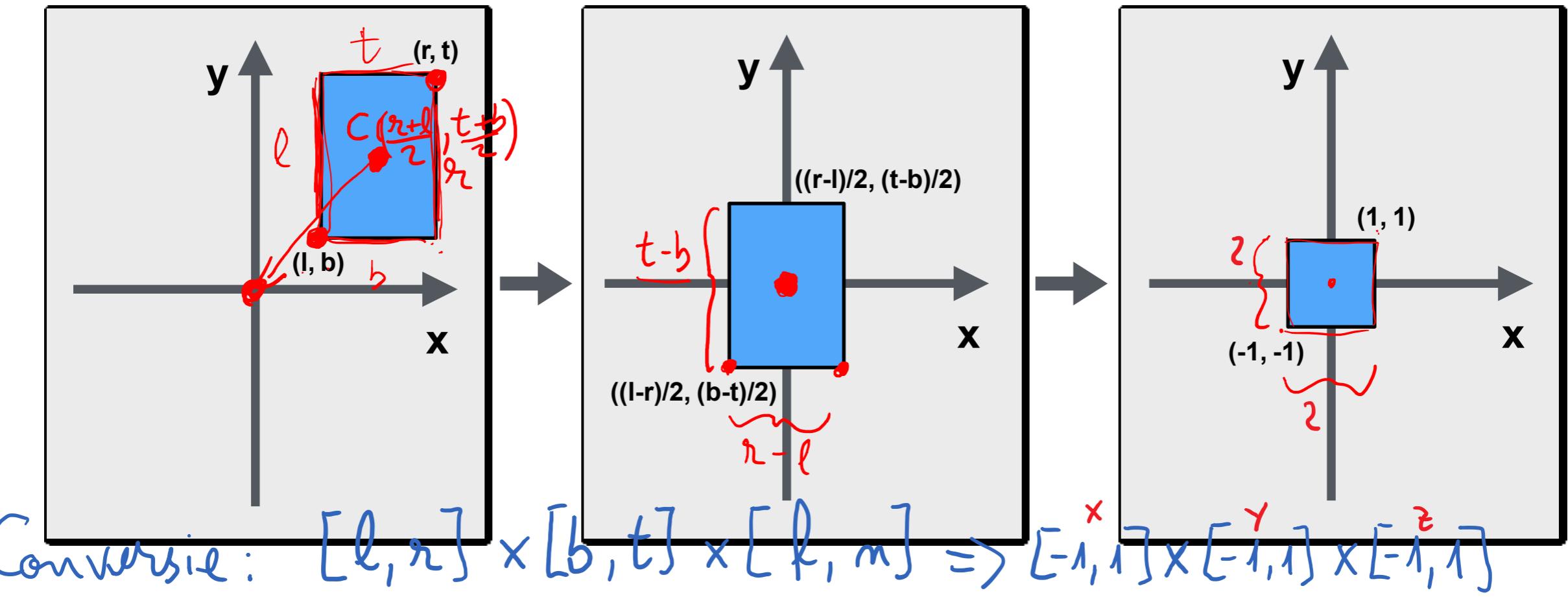
Volum vizualizare: $[l, r] \times [b, t] \times [f, m]$

Transformarea proiecție ortografică

Transformare în volumul canonic de vizualizare

- obs: $n > f$ (direcția de vizualizare este pe direcția axei z negative)
- translație și scalare

$$T = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & -\frac{r+l}{2} \\ 0 & 1 & 0 & -\frac{t+b}{2} \\ 0 & 0 & 1 & -\frac{n+f}{2} \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \quad S = \begin{bmatrix} S_x & 0 & 0 & 0 \\ 0 & S_y & 0 & 0 \\ 0 & 0 & S_z & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

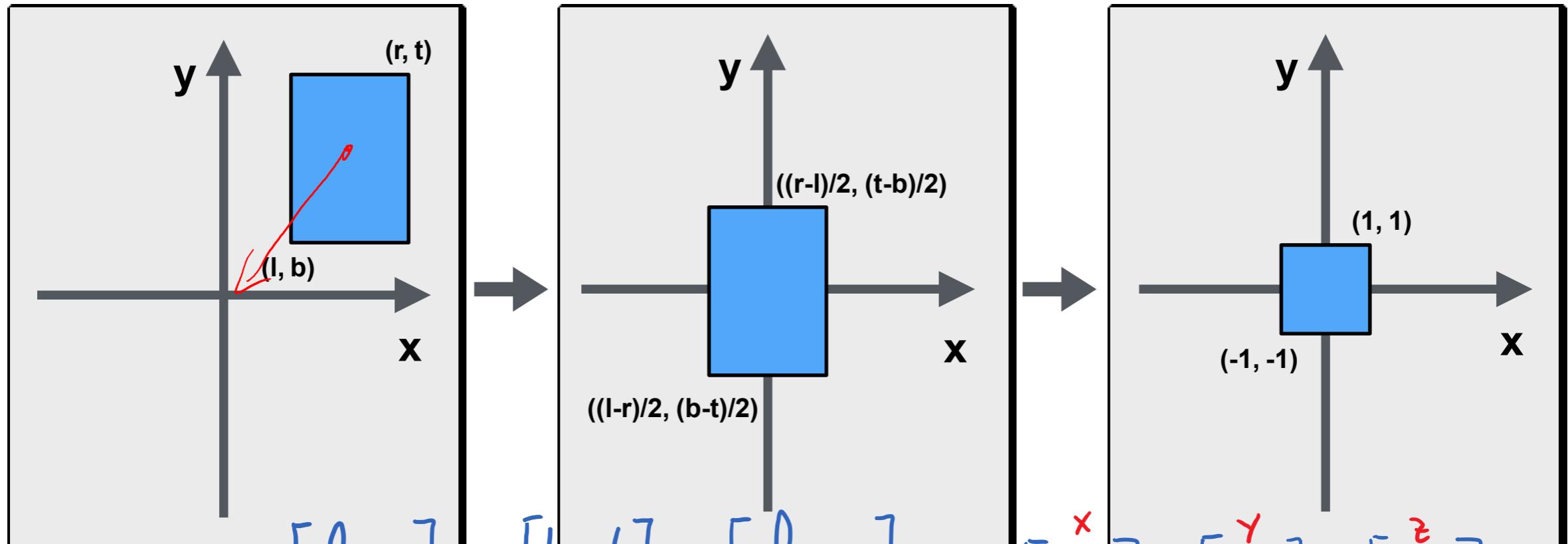

Transformarea proiecție ortografică

$$M_{orth} = ST = \begin{bmatrix} \frac{2}{r-l} & 0 & 0 & 0 \\ 0 & \frac{2}{t-b} & 0 & 0 \\ 0 & 0 & \frac{2}{n-f} & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

S_x S_y S_z

1

Conversie: $[l, r] \times [b, t] \times [f, n] \Rightarrow [-1, 1] \times [-1, 1] \times [-1, 1]$

Transformarea proiecție ortografică

construct \mathbf{M}_{vp}

construct \mathbf{M}_{orth}

$\mathbf{M} = \mathbf{M}_{vp}\mathbf{M}_{orth}$

for each line segment(a_i, b_i) **do**

$p = \mathbf{M}a_i$

$q = \mathbf{M}b_i$

|drawline(x_p, y_p, x_q, y_q)

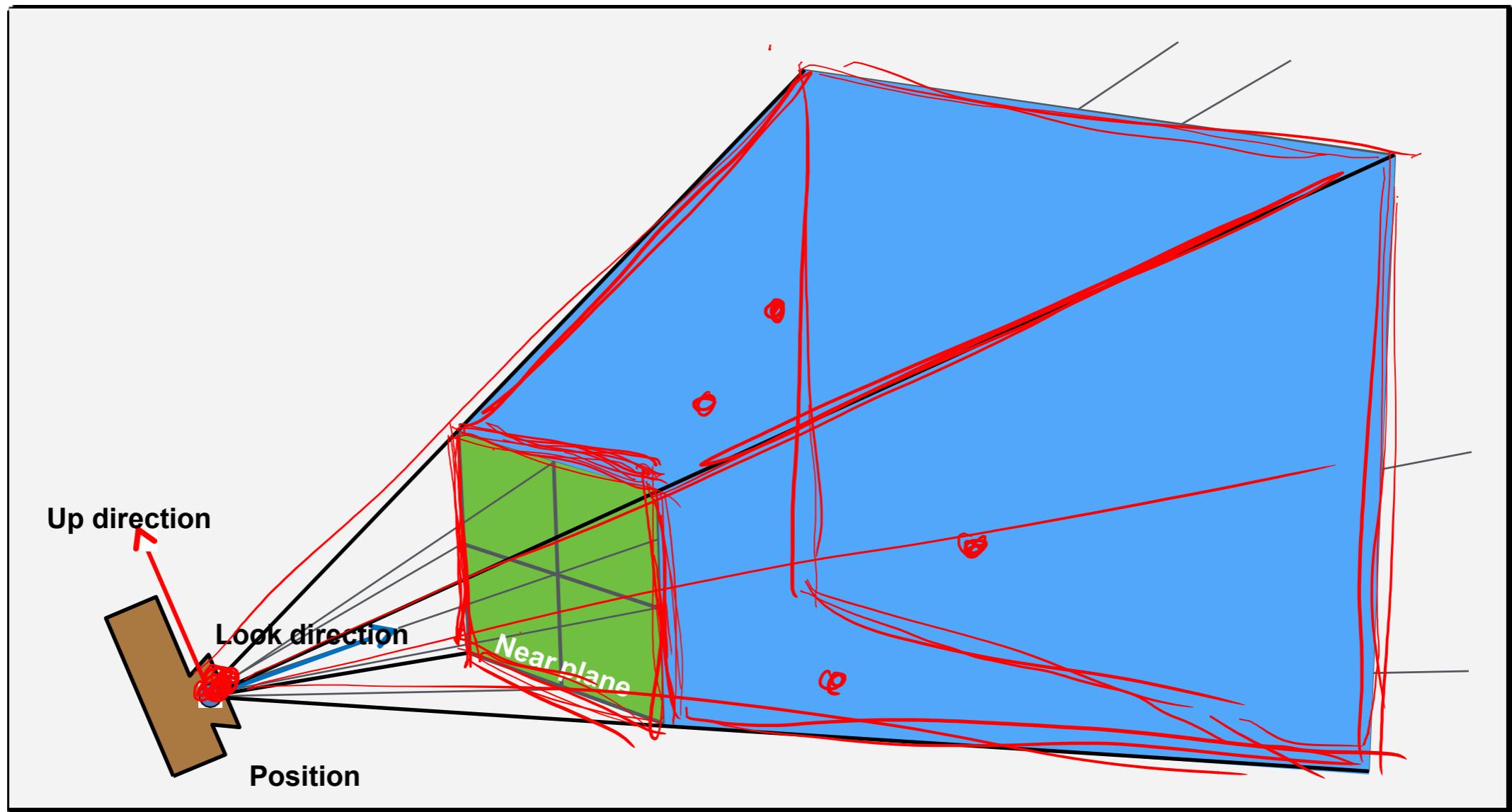
$$\begin{bmatrix} x_{pixel} \\ y_{pixel} \\ z_{canonical} \\ 1 \end{bmatrix} = M_{vp}M_{orth} \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \\ 1 \end{bmatrix}$$

$$\mathbf{M}_{vp} = \begin{bmatrix} \frac{n_x}{2} & 0 & 0 & \frac{n_x}{2} \\ 0 & \frac{n_y}{2} & 0 & \frac{n_y}{2} \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$\mathbf{M}_{orth} = \mathbf{S}\mathbf{T} = \begin{bmatrix} \frac{2}{r-l} & 0 & 0 & -\frac{r+l}{r-l} \\ 0 & \frac{2}{t-b} & 0 & -\frac{t+b}{t-b} \\ 0 & 0 & \frac{2}{n-f} & -\frac{n+f}{n-f} \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

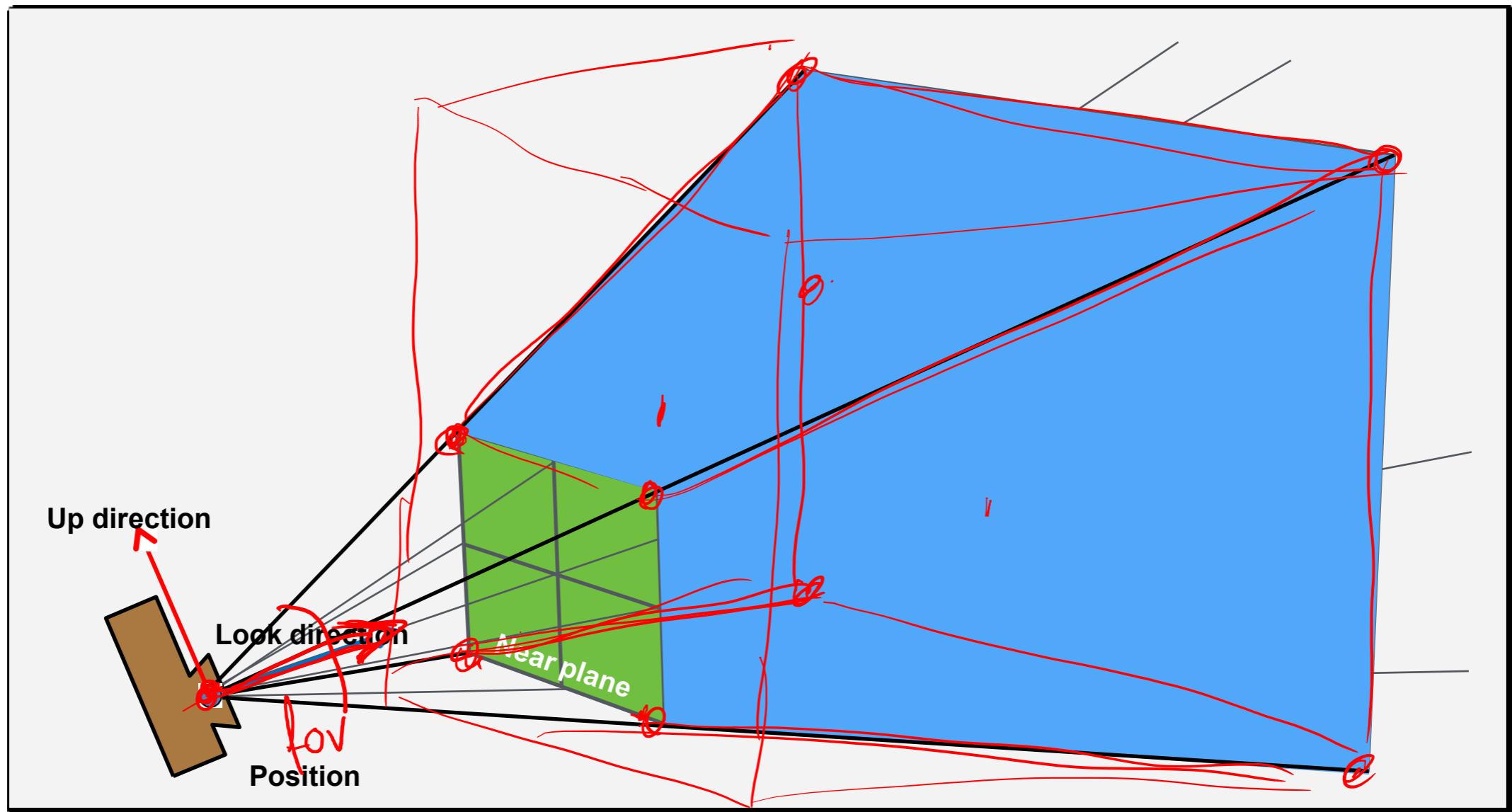
Camera de vizualizare 3D

- Poziție
- Orientare
- Câmp de vizualizare (Field of view)
 - Depth of field
 - Distanță focală
 - Tip de proiecție

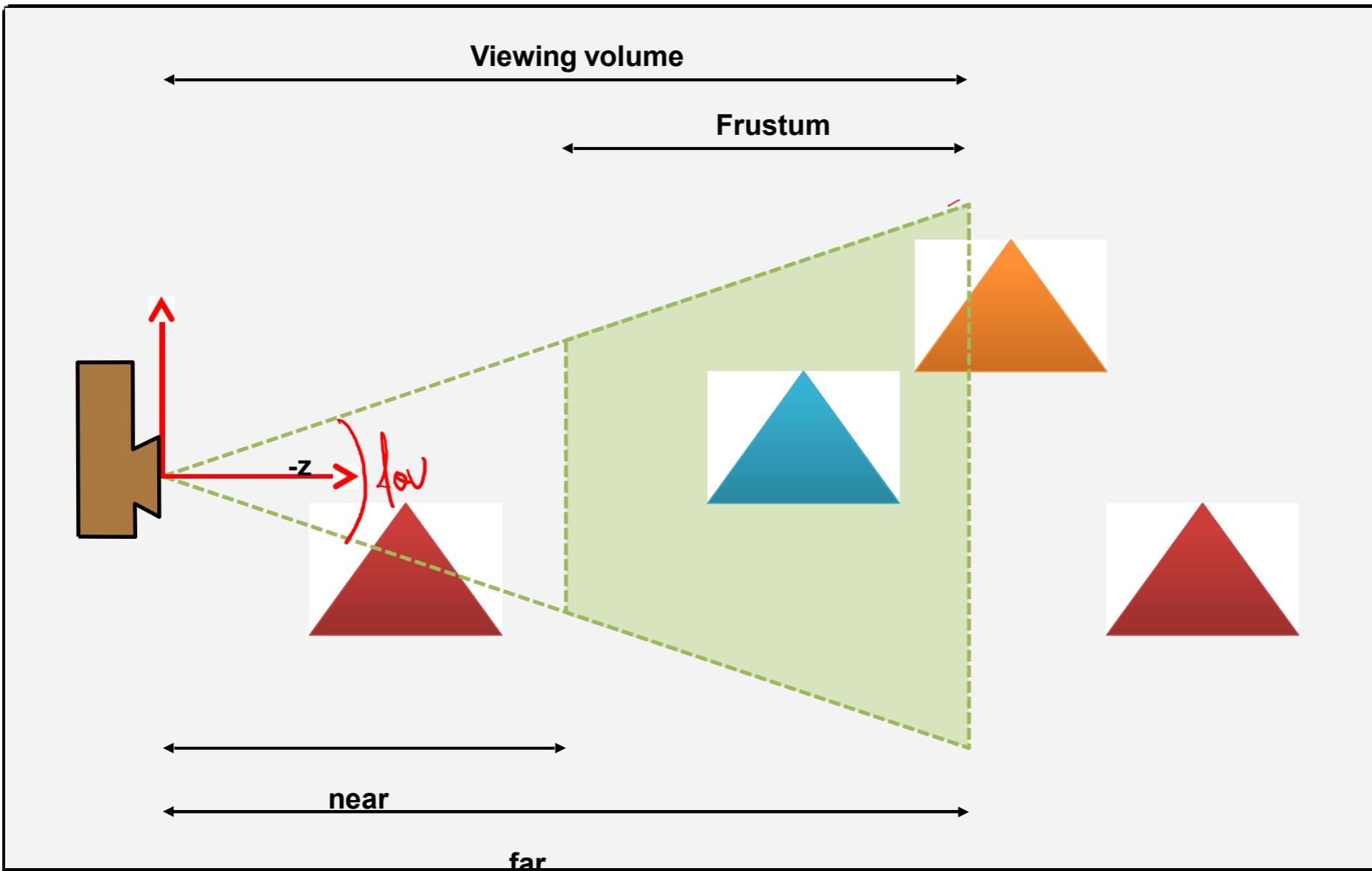

Camera de vizualizare 3D

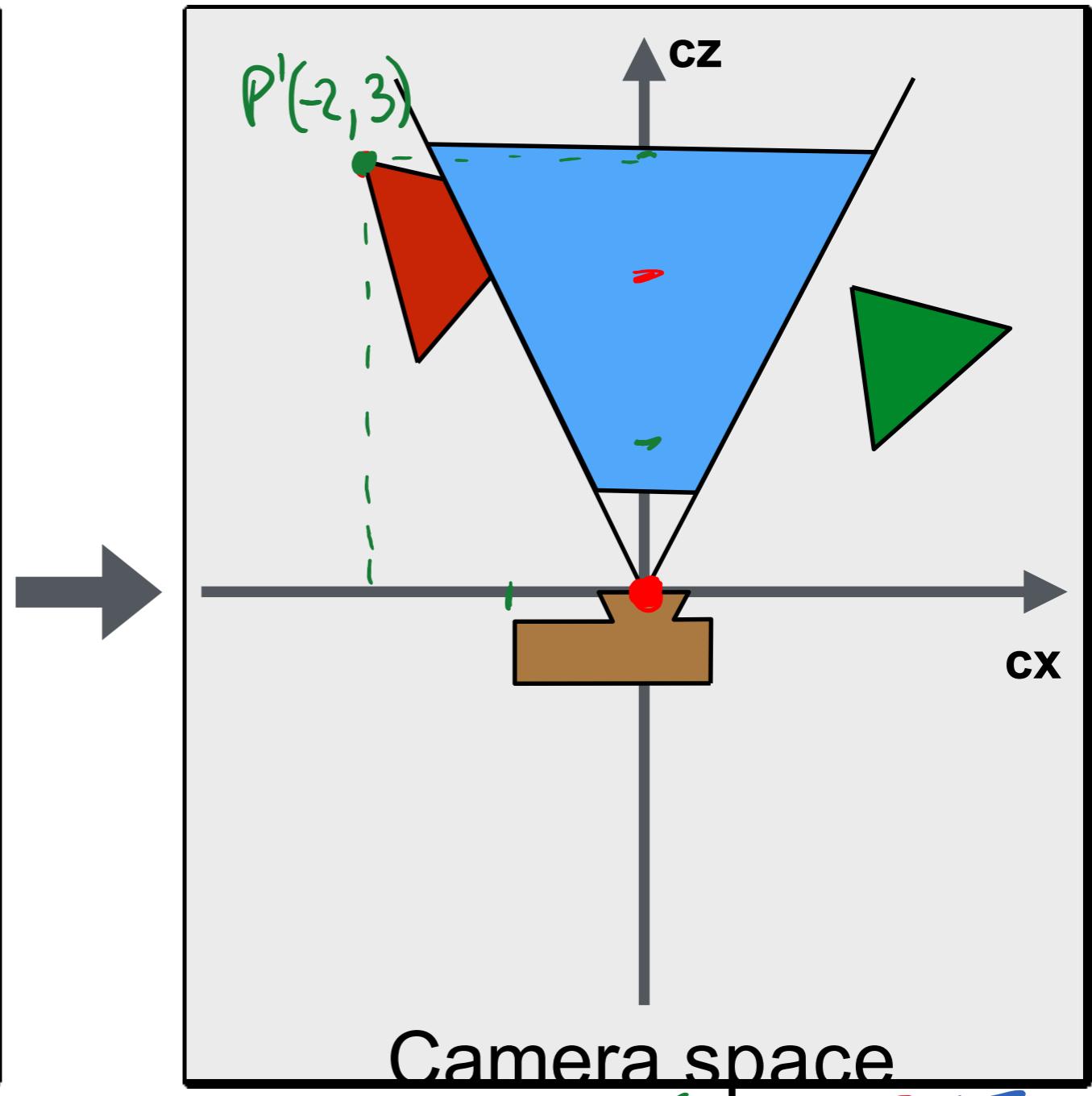
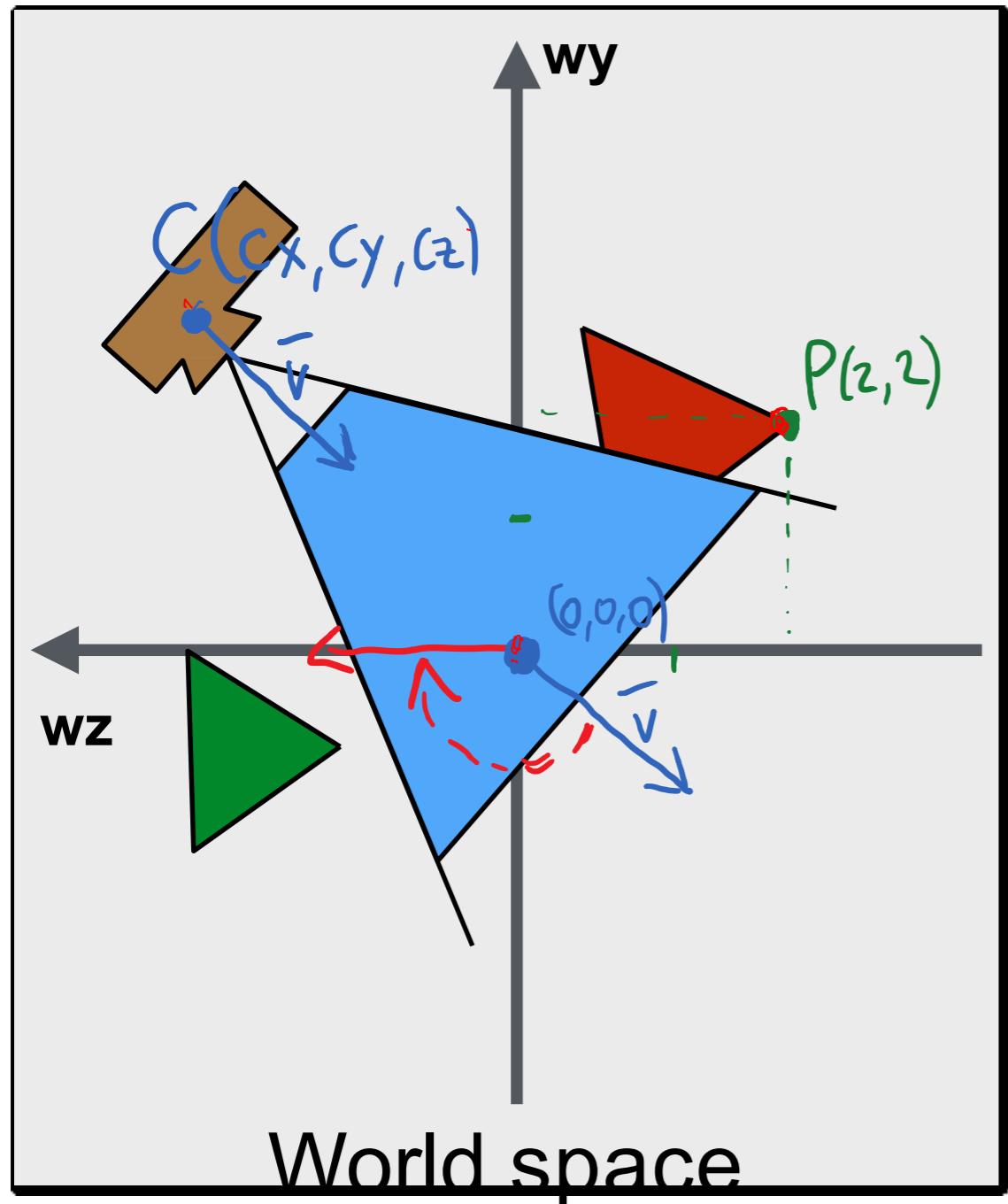
- Poziție
- Orientare
- Câmp de vizualizare (Field of view)
- Depth of field
- Distanță focală
- Tip de proiecție

Volumul de vizualizare

Transformarea de vizualizare

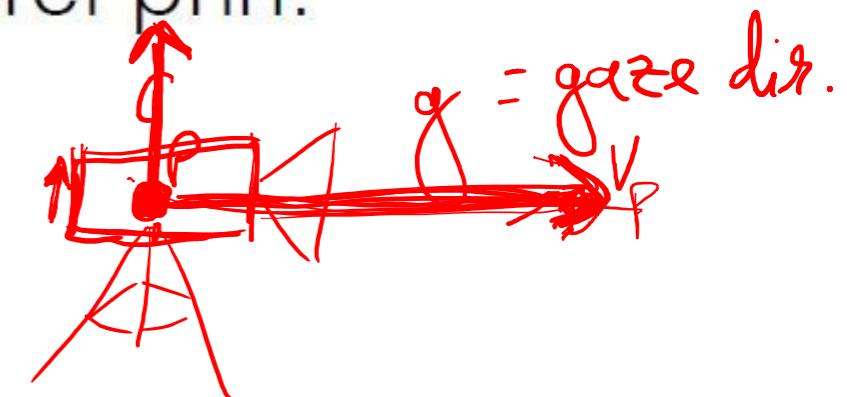

Translatie : $(C_x, C_y, C_z) \Rightarrow (0, 0, 0)$ } \Rightarrow Aplicati pe puncte. Ex: $M = R \cdot T$
Rotatie : aliniere \bar{v} la axa Oz } $M \cdot P = P^1$

Transformarea de cameră

Specificăm poziția și orientarea camerei prin:

- eye position \mathbf{e}
- gaze direction \mathbf{g}
- view-up vector \mathbf{t}

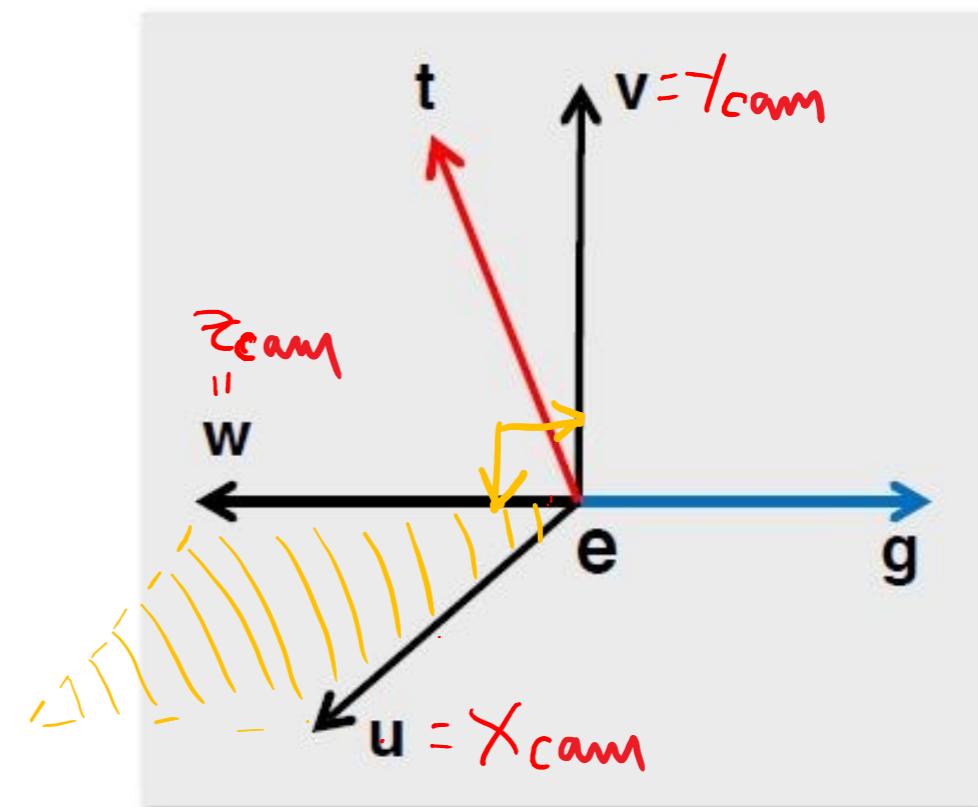

Calculăm:

$$\mathbf{w} = -\frac{\mathbf{g}}{\|\mathbf{g}\|}$$

$$\mathbf{u} = \frac{\mathbf{t} \times \mathbf{w}}{\|\mathbf{t} \times \mathbf{w}\|}$$

$$\mathbf{v} = \mathbf{w} \times \mathbf{u}$$

Modificarea sistemului de coordonate

Rotație pentru a alinia vectorii **u**, **v**, **w** cu vectorii **x**, **y**, **z**

Considerăm sistemul de vectori bază

$$\mathbf{e}_1 = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} \quad \mathbf{e}_2 = \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix} \quad \mathbf{e}_3 = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix}$$

Trebuie să găsim matricea de rotație care rotește **u** peste **e₁**, **v** peste **e₂** și **w** peste **e₃**

$$\mathbf{M}_r \mathbf{u} = \mathbf{e}_1$$

$$\mathbf{M}_r \mathbf{v} = \mathbf{e}_2$$

$$\mathbf{M}_r \mathbf{w} = \mathbf{e}_3$$

Modificarea sistemului de coordonate

Multiplicăm cu \mathbf{M}_r^{-1}

$x, y, z \Rightarrow u, v, w$

$$\mathbf{u} = \mathbf{M}_r^{-1} \mathbf{e}_1$$

$$\mathbf{v} = \mathbf{M}_r^{-1} \mathbf{e}_2$$

$$\mathbf{w} = \mathbf{M}_r^{-1} \mathbf{e}_3$$

$$\mathbf{M}_r^{-1} = \begin{bmatrix} u_x & v_x & w_x \\ u_y & v_y & w_y \\ u_z & v_z & w_z \end{bmatrix}$$

Probă: $\mathbf{M}_r^{-1} \cdot \mathbf{x} = \mathbf{u}$

Deoarece sistemul generat de vectorii bază $\mathbf{u}, \mathbf{v}, \mathbf{w}$ este ortonormat inversa matricii este transpusa ei (în coordonate omogene)

$$\mathbf{u} \cdot \mathbf{v} = u_x \cdot v_x + u_y \cdot v_y + u_z \cdot v_z$$

!!
0

$\mathbf{u}, \mathbf{v}, \mathbf{w} \rightarrow$ perpendiculari

$$\mathbf{M}_r =$$

$$\begin{bmatrix} u_x & u_y & u_z & 0 \\ v_x & v_y & v_z & 0 \\ w_x & w_y & w_z & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} u_x \\ u_y \\ u_z \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} u_x^2 + u_y^2 + u_z^2 \\ u_x v_x + u_y v_y + u_z v_z \\ u_x w_x + u_y w_y + u_z w_z \\ 1 \end{bmatrix}$$

Transformarea de cameră

Transformarea dintr-un volum de vizualizare arbitrar în volumul de vizualizare canonic

- translația camerei în origine
- transformarea în sistemul de coordinate a camerei

$$\mathbf{M}_{cam} = \begin{bmatrix} u_x & u_y & u_z & 0 \\ v_x & v_y & v_z & 0 \\ w_x & w_y & w_z & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & -e_x \\ 0 & 1 & 0 & -e_y \\ 0 & 0 & 1 & -e_z \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

R → aliniare axe

transl. în origine

e = eye position = camera position

Transformarea de cameră

construct \mathbf{M}_{vp} \rightarrow *viewport* ③

construct \mathbf{M}_{orth} \rightarrow *proiecție* ②

construct \mathbf{M}_{cam} \rightarrow *camera* ①

$$\mathbf{M} = \mathbf{M}_{vp} \mathbf{M}_{orth} \mathbf{M}_{cam}$$

for each line segment(a_i, b_i) **do**

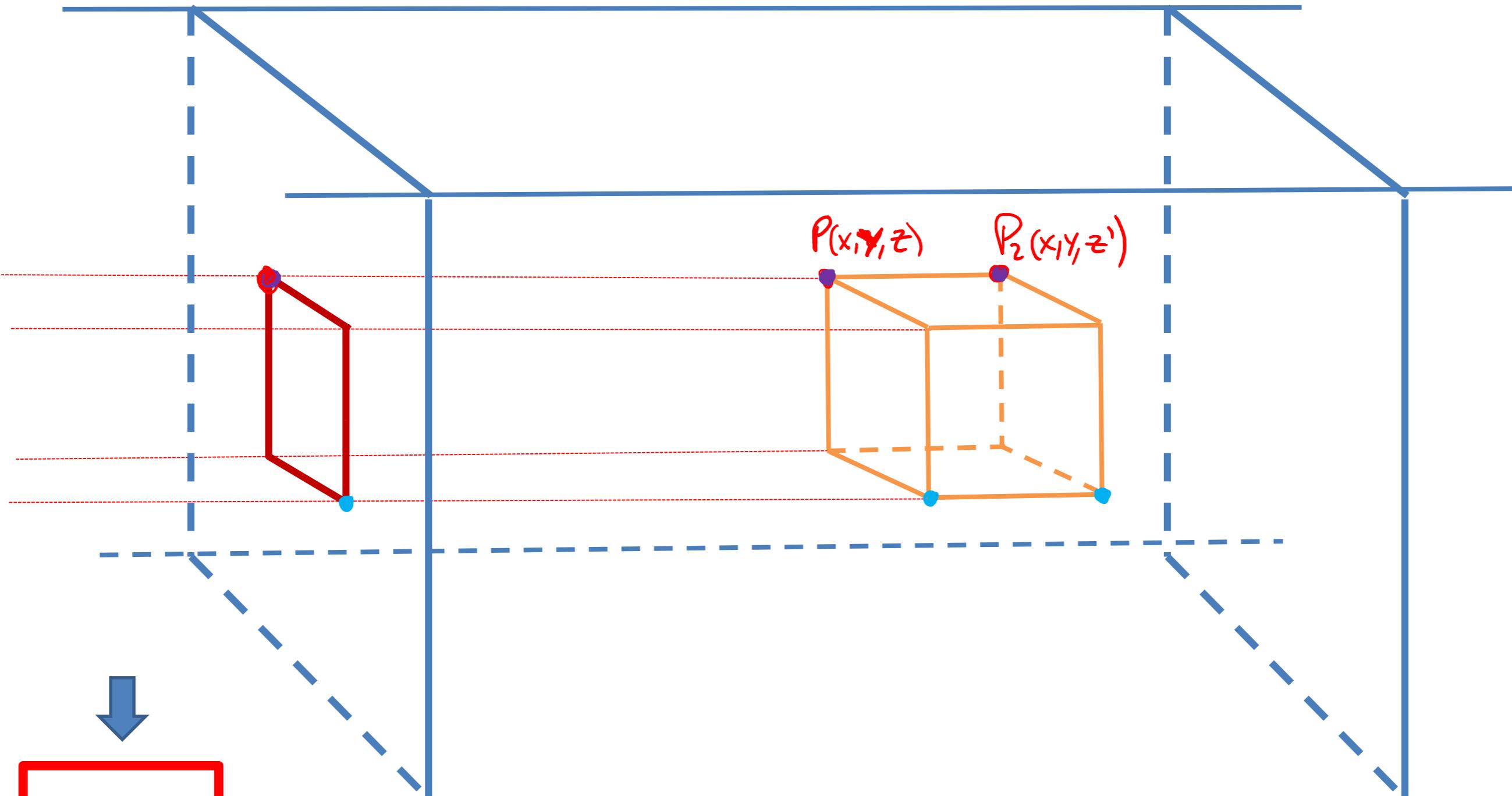
$$p = \mathbf{M}a_i$$

$$q = \mathbf{M}b_i$$

drawline(x_p, y_p, x_q, y_q)

$$\begin{bmatrix} x_{pixel} \\ y_{pixel} \\ z_{canonical} \\ 1 \end{bmatrix} = \mathbf{M}_{vp} \mathbf{M}_{orth} \mathbf{M}_{cam} \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \\ 1 \end{bmatrix}$$

Proiecție paralelă

Raze de proiecție paralele
Centru proiecție $\Rightarrow \infty$

imagin
rezultat

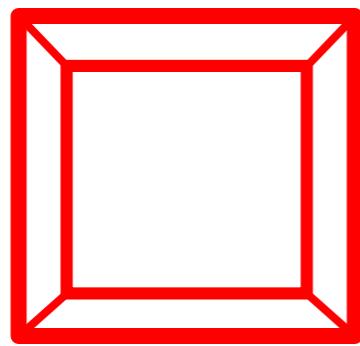
Proiecție perspectivă

Raze de proiecții convergente în C

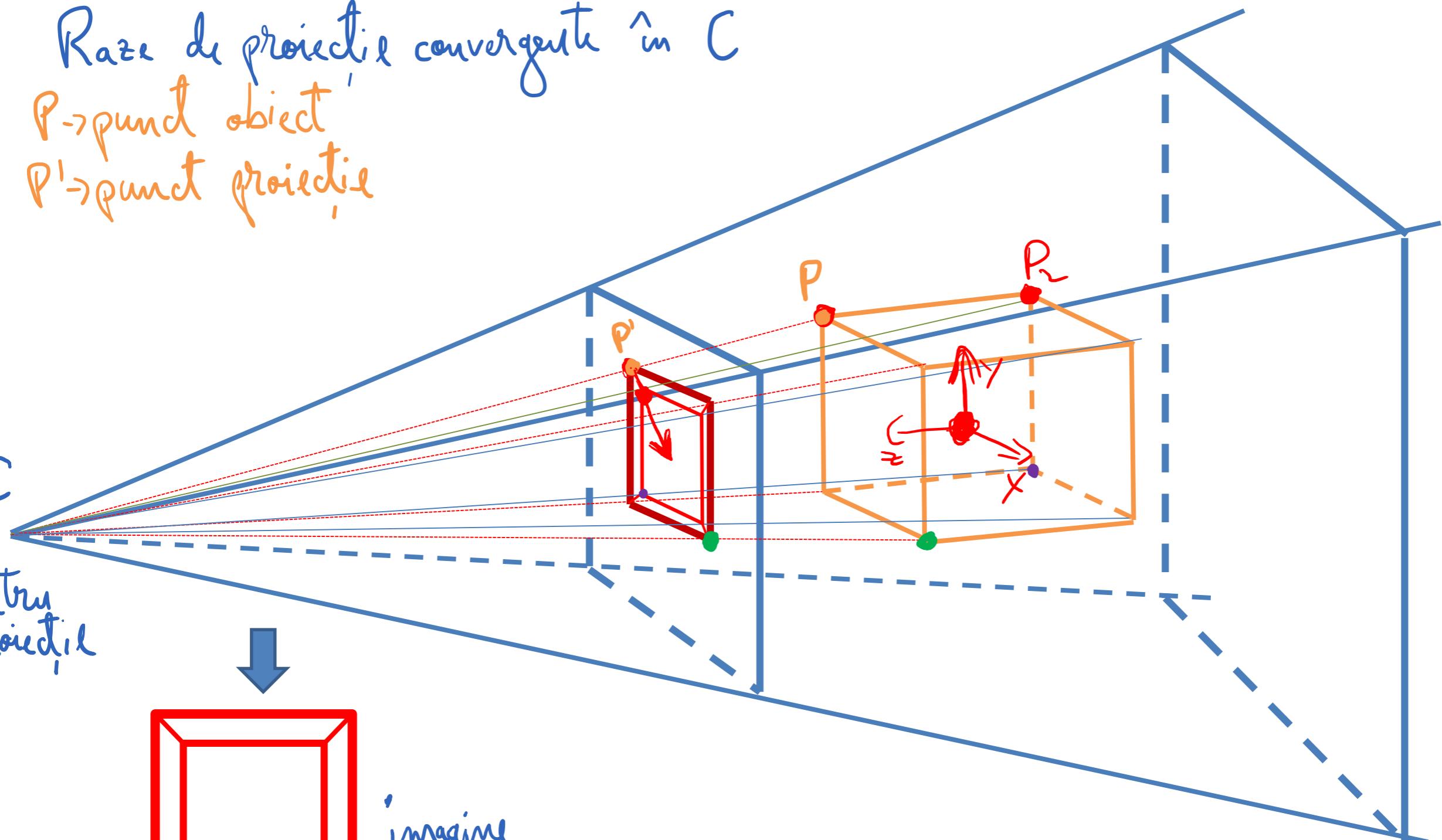
P → punct obiect

P' → punct proiecție

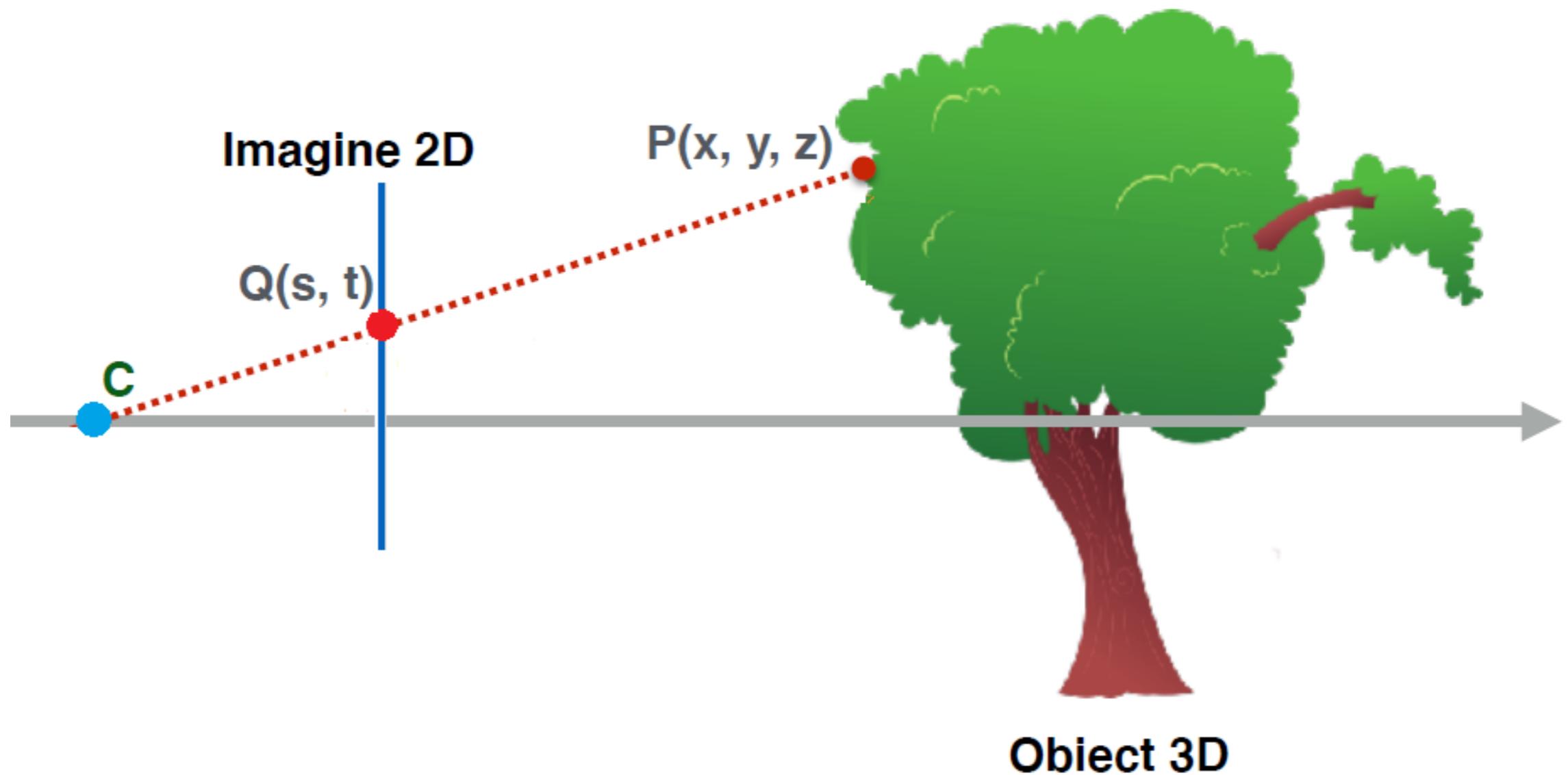
C
centru
proiecției

imagină
rezultat

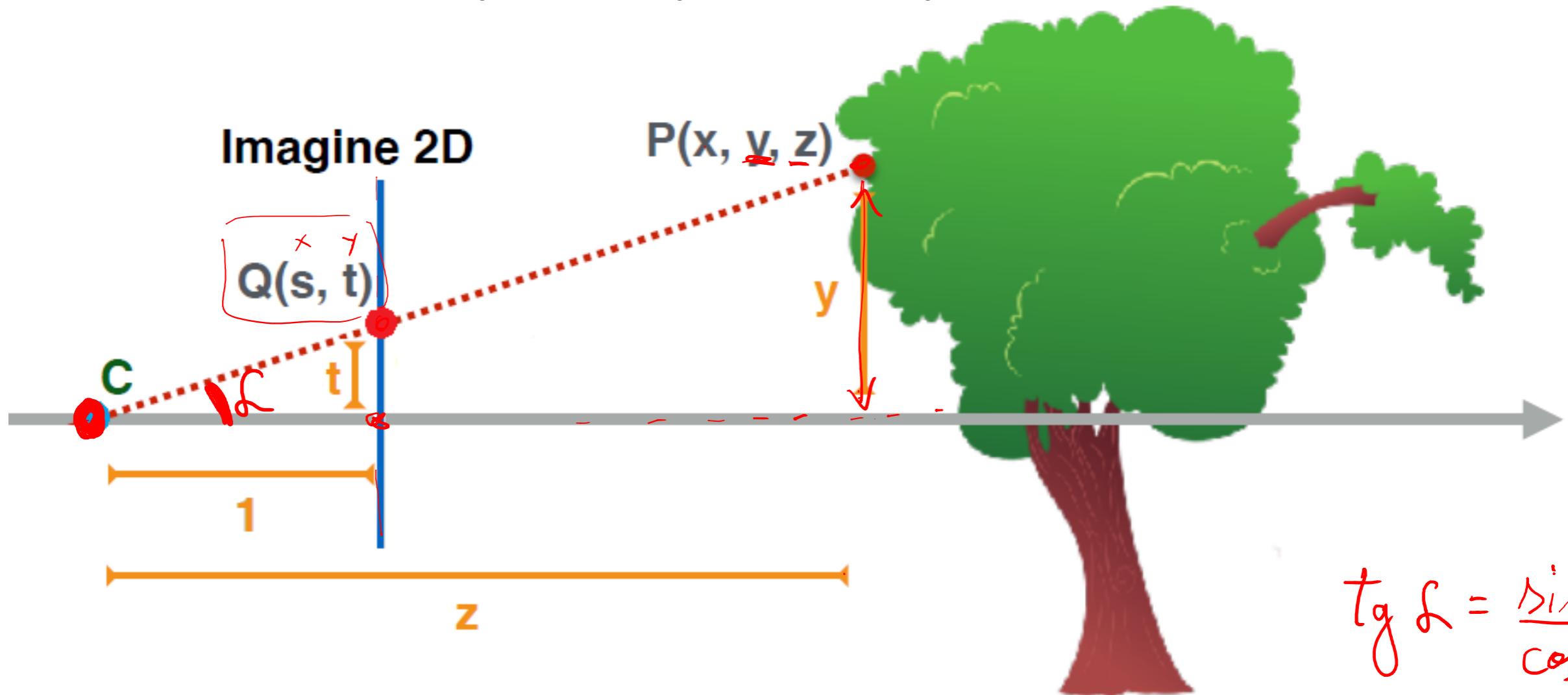

Proiecție perspectivă

Proiecție perspectivă

Consideram distanta pana la planul de proiecție = 1

Datorită **triunghiurilor asemenea** avem

$$\frac{t}{1} = \frac{y}{z}$$

$$\frac{s}{1} = \frac{x}{z}$$

$$(y_Q) = \frac{1 \cdot y}{z}$$

$$(x_Q) = \frac{1 \cdot x}{z}$$

Coordonatele punctului Q sunt $Q(x/z, y/z)$

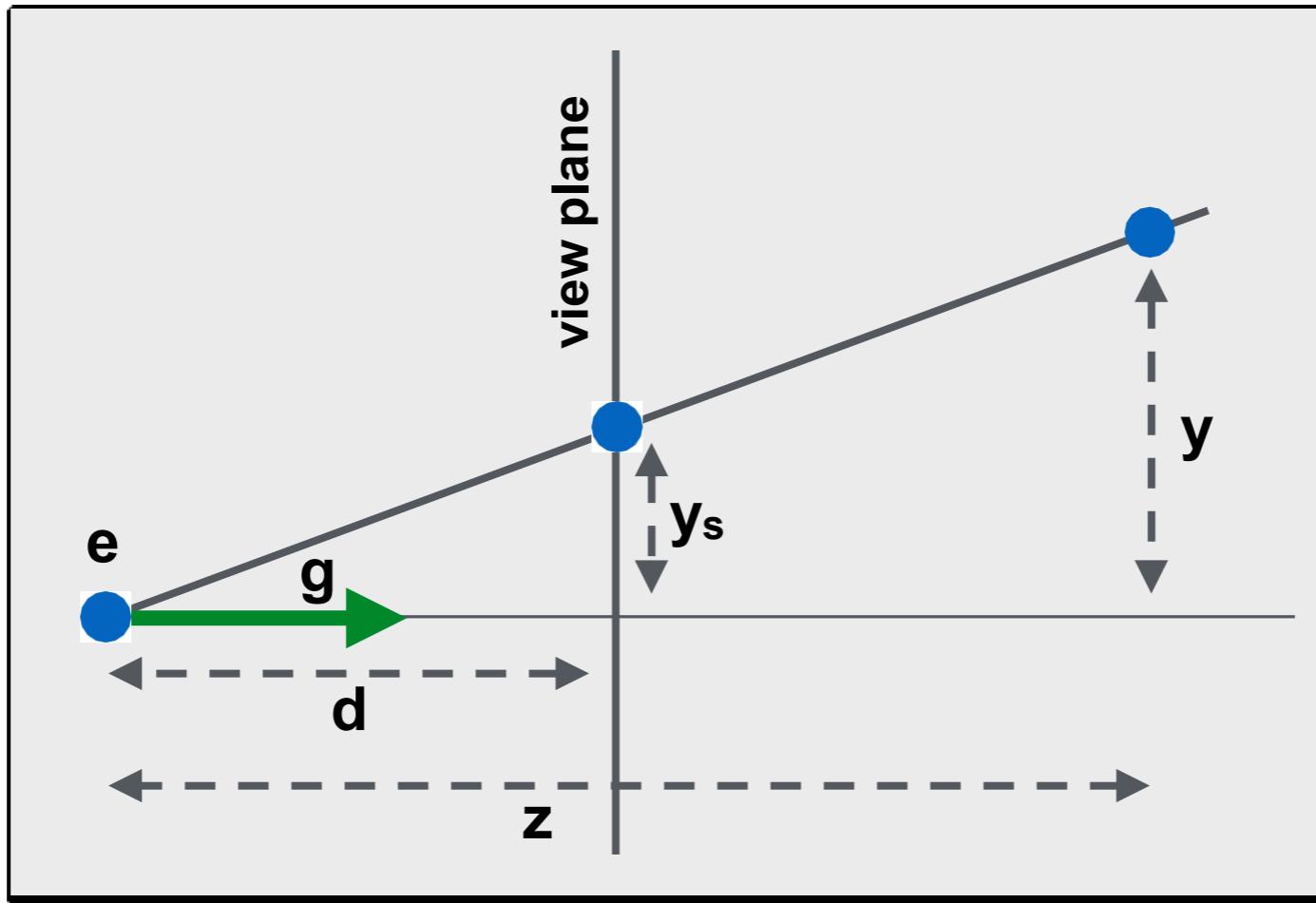
Obiect 3D

$$\tan \alpha = \frac{y}{z}$$

$$\tan \alpha = \frac{t}{1}$$

$$\tan \alpha = \frac{y}{z}$$

Transformarea de proiecție perspectivă

$$x_s = \frac{d}{z} x \quad y_s = \frac{d}{z} y$$

Transformări generale

Vectorul $[x \ y \ z \ w]^T$ definit în coordonate omogene reprezintă punctul $(x/w, y/w, z/w)$

Transformările liniare permit calcularea unor expresii de formă:

$$x' = ax + by + cz$$

$$\begin{bmatrix} a & b & c \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} ax + by + cz \\ y \\ z \end{bmatrix}$$

Transformările affine extind expresiile la forma:

$$x' = ax + by + cz + d$$

$$\begin{bmatrix} a & b & c & d \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} ax + by + cz + d \\ y \\ z \\ 1 \end{bmatrix}$$

Considerând w numitorul unui fractii expresiile posibile se extind la:

$$x' = \frac{ax + by + cz + d}{ex + fy + gz + h}$$

$$\begin{bmatrix} a & b & c & d \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ e & f & g & h \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} ax + by + cz + d \\ y \\ z \\ 1 \end{bmatrix}$$

Ex: $ex + fy + gz + h$ împărțire la ultimul termen (w)

Transformare de proiecție

$$\begin{bmatrix} \tilde{x} \\ \tilde{y} \\ \tilde{z} \\ \tilde{w} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} a_1 & b_1 & c_1 & d_1 \\ a_2 & b_2 & c_2 & d_2 \\ a_3 & b_3 & c_3 & d_3 \\ e & f & g & h \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \\ 1 \end{bmatrix}$$

P

$$\begin{aligned}\tilde{x} &= a_1x + b_1y + c_1z + d_1 \\ \tilde{y} &= \text{_____} \quad || \quad \text{_____} \\ \tilde{z} &= \text{_____} \quad || \quad \text{_____} \\ \tilde{w} &= \underbrace{e \cdot x}_{0} + \underbrace{f \cdot y}_{0} + \underbrace{g \cdot z}_{0} + \underbrace{h \cdot 1}_{0}\end{aligned}$$

$$(x', y', z') = (\tilde{x}/\tilde{w}, \tilde{y}/\tilde{w}, \tilde{z}/\tilde{w}) \Rightarrow \begin{bmatrix} x' \\ y' \\ z' \\ 1 \end{bmatrix}$$

$$x' = \frac{d \cdot x}{1 \cdot z}$$

$$y' = \frac{d \cdot y}{1 \cdot z}$$

Pentru calculul corect al x' , y' avem nevoie de $w = 1 \cdot z$

$$w = 0 \cdot x + 0 \cdot y + 1 \cdot z + 0$$

Transformare de proiecție

$$\mathbf{M}_p = \begin{bmatrix} d & 0 & 0 & 0 \\ 0 & d & 0 & 0 \\ 0 & 0 & d & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \\ 1 \end{bmatrix}$$

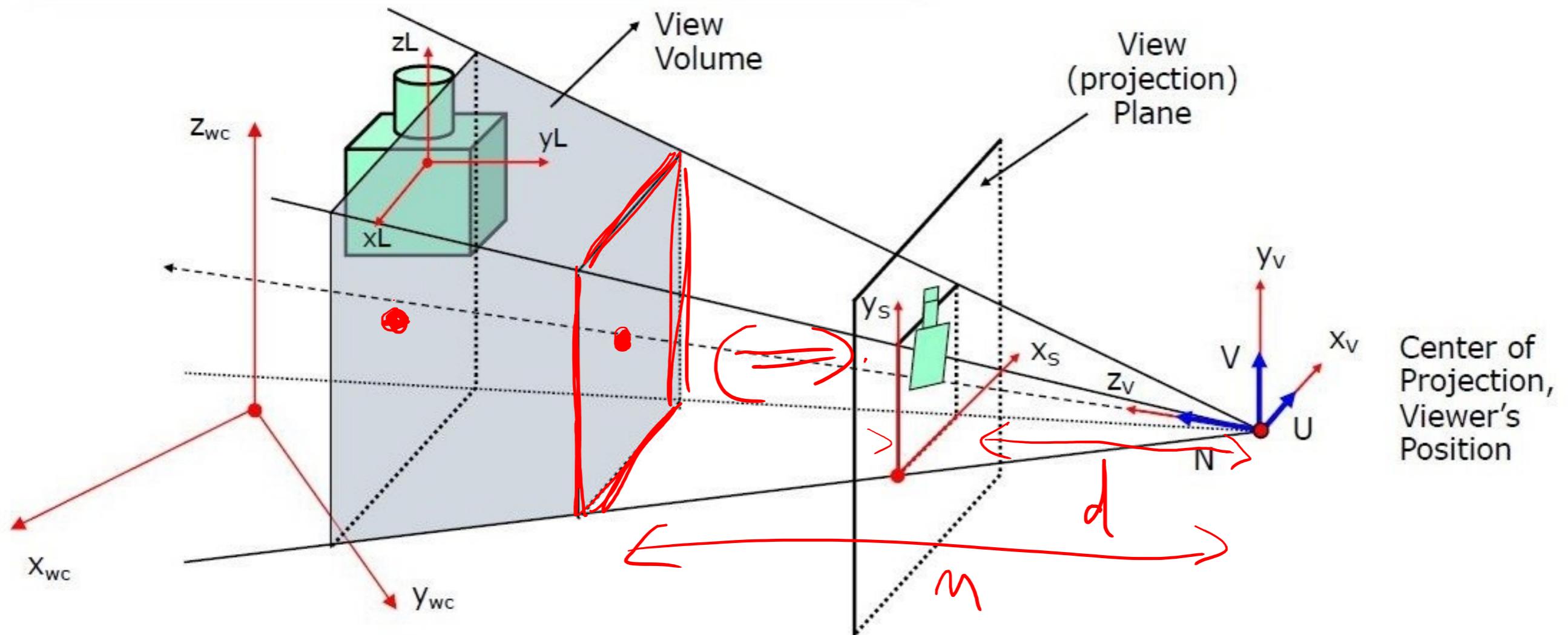
$x_s = \frac{d}{z}x$
 $y_s = \frac{d}{z}y$

$$\mathbf{P} = \mathbf{M}_p \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \underline{xd} \\ \underline{yd} \\ \underline{zd} \\ \underline{z} \end{bmatrix} \xrightarrow{\text{After perspective divide}} \begin{bmatrix} \frac{d}{z}x \\ \frac{d}{z}y \\ d \\ 1 \end{bmatrix}$$

\hat{x}
 \hat{y}
 d
 $z = ?$

Aveam nevoie de valorile originale pentru z pentru a separa obiectele în funcție de adâncime

Transformare de proiecție

Transformare de proiecție

$$\mathbf{M}_p = \begin{bmatrix} n & 0 & 0 & 0 \\ 0 & n & 0 & 0 \\ 0 & 0 & a & b \\ 0 & 0 & 1 & 0 \end{bmatrix}$$

$$\mathbf{P} = \mathbf{M}_p \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} xn \\ yn \\ az + b \\ z \end{bmatrix} \xrightarrow{\text{After perspective divide}} \begin{bmatrix} \frac{n}{z}x \\ \frac{n}{z}y \\ a + \frac{b}{z} \\ 1 \end{bmatrix}$$

z-ul pct rezultat după proiecție

Trebuie determinați **a** și **b** astfel încât:

- pentru $z = n$, $a + b/z = n$
- pentru $z = f$, $a + b/z = f$

a
 $n + f$

b
 $-fn$

Matricea de proiecție perspectivă

$$\mathbf{P} = \begin{bmatrix} n & 0 & 0 & 0 \\ 0 & n & 0 & 0 \\ 0 & 0 & n + f & -fn \\ 0 & 0 & 1 & 0 \end{bmatrix}$$

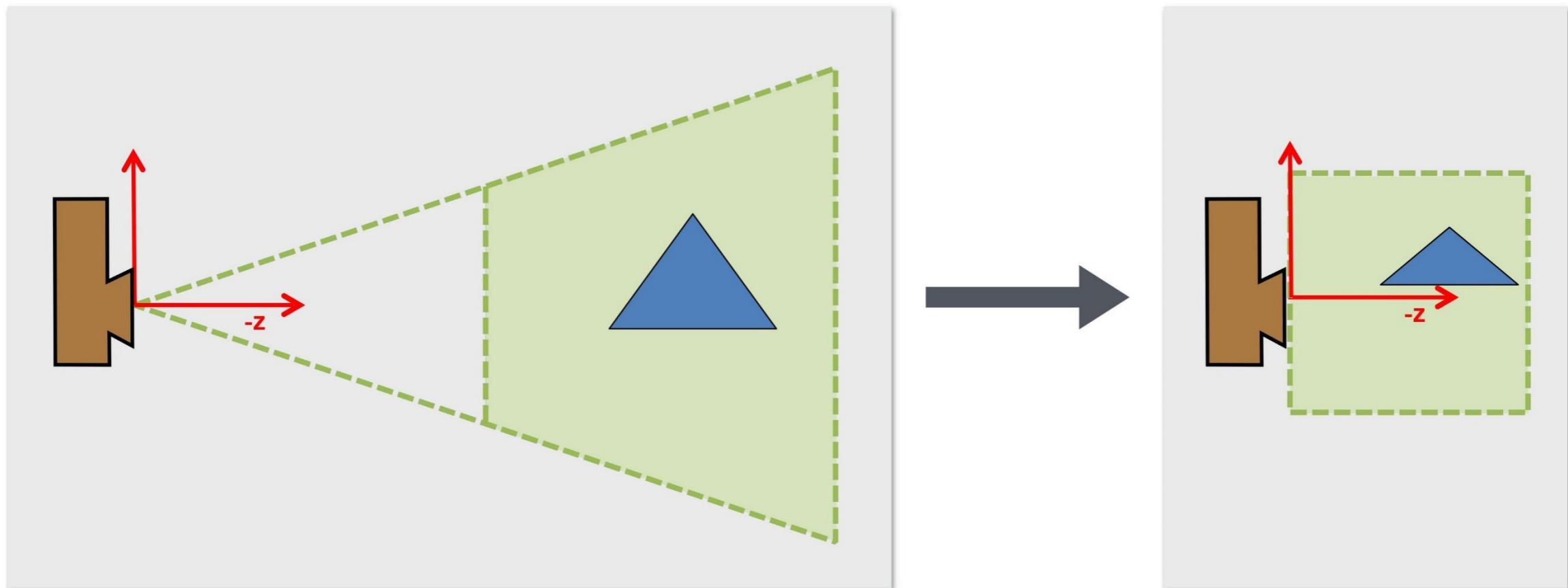
$$x_{\text{proj.}} = \frac{m \cdot X}{z}$$

$$y_{\text{proj.}} = \frac{m \cdot Y}{z}$$

$$z_{\text{proj.}} = z \quad \Rightarrow \text{păstrăm } z \text{ original}$$

Perspective divide

$$\begin{bmatrix} n & 0 & 0 & 0 \\ 0 & n & 0 & 0 \\ 0 & 0 & n+f & -fn \\ 0 & 0 & 1 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} nx \\ ny \\ (n+f)z - nf \\ z \end{bmatrix} \xrightarrow{\text{After perspective divide}} \begin{bmatrix} \frac{n}{z}x \\ \frac{n}{z}y \\ n+f - \frac{nf}{z} \\ 1 \end{bmatrix}$$

Matricea de proiecție perspectivă

Mapează volumul de vizualizare perspectivă (modelat ca un trunchi de piramidă) la volumul de vizualizare ortografic (paralelipiped cu laturile aliniate cu axele sistemului de coordonate)

$$\mathbf{P} = \begin{bmatrix} n & 0 & 0 & 0 \\ 0 & n & 0 & 0 \\ 0 & 0 & n + f & -fn \\ 0 & 0 & 1 & 0 \end{bmatrix}$$

Proiecția perspectivă

Matricea de proiecție perspectivă

$$\mathbf{M}_{per} = \mathbf{M}_{orth}\mathbf{P}$$

$$\mathbf{M}_{per} = \begin{bmatrix} \frac{2n}{r-l} & 0 & \frac{l+r}{l-r} & 0 \\ 0 & \frac{2n}{t-b} & \frac{b+t}{b-t} & 0 \\ 0 & 0 & \frac{f+n}{n-f} & \frac{2fn}{f-n} \\ 0 & 0 & 1 & 0 \end{bmatrix}$$

construct \mathbf{M}_{vp}

construct \mathbf{M}_{per}

construct \mathbf{M}_{cam}

$$\mathbf{M} = \mathbf{M}_{vp}\mathbf{M}_{per}\mathbf{M}_{cam}$$

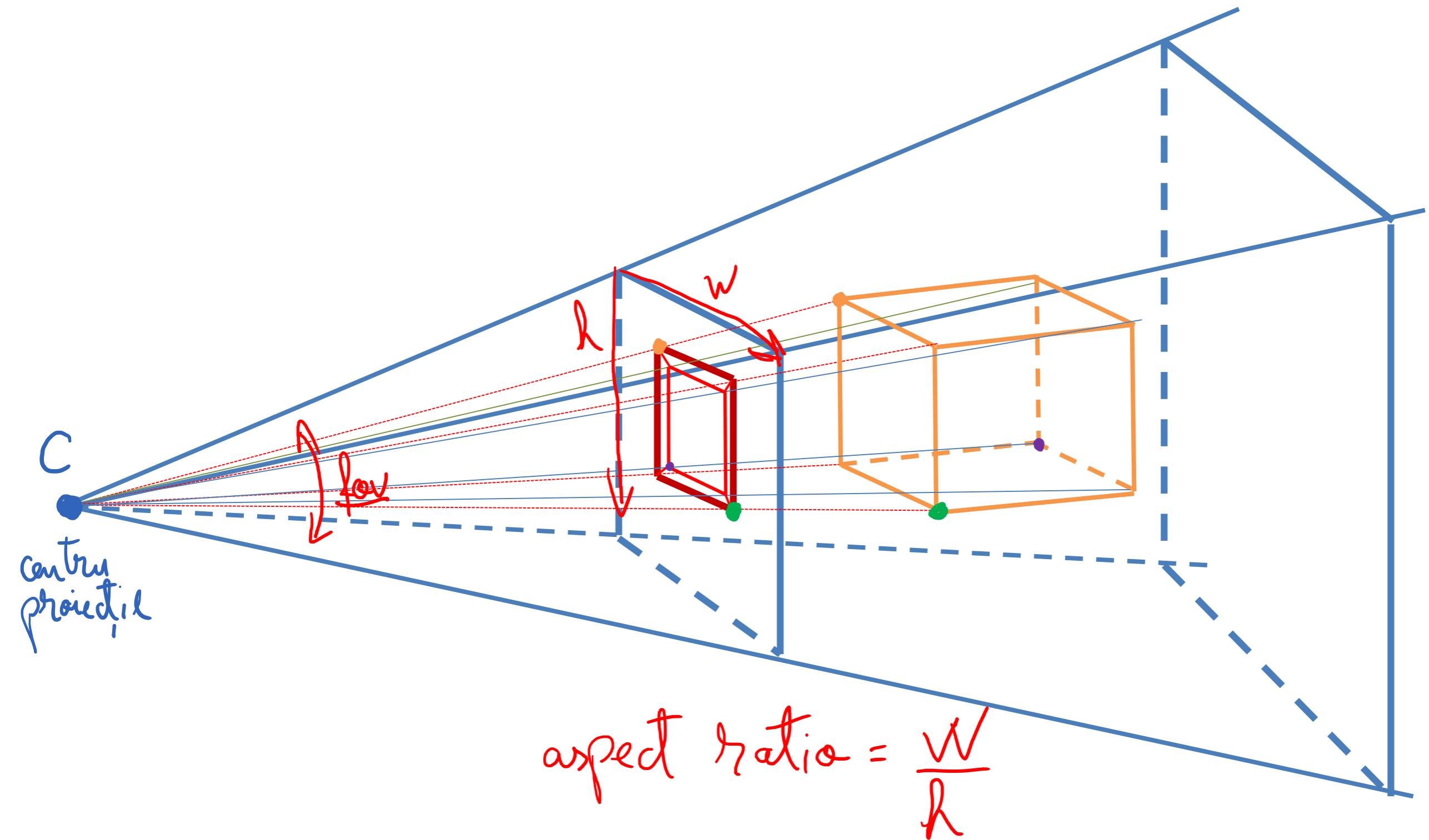
for each line segment(a_i, b_i) **do**

$$p = \mathbf{M}a_i$$

$$q = \mathbf{M}b_i$$

drawline($x_p/w_p, y_p/w_p, x_q/w_q, y_q/w_q$)

Proiecție perspectivă

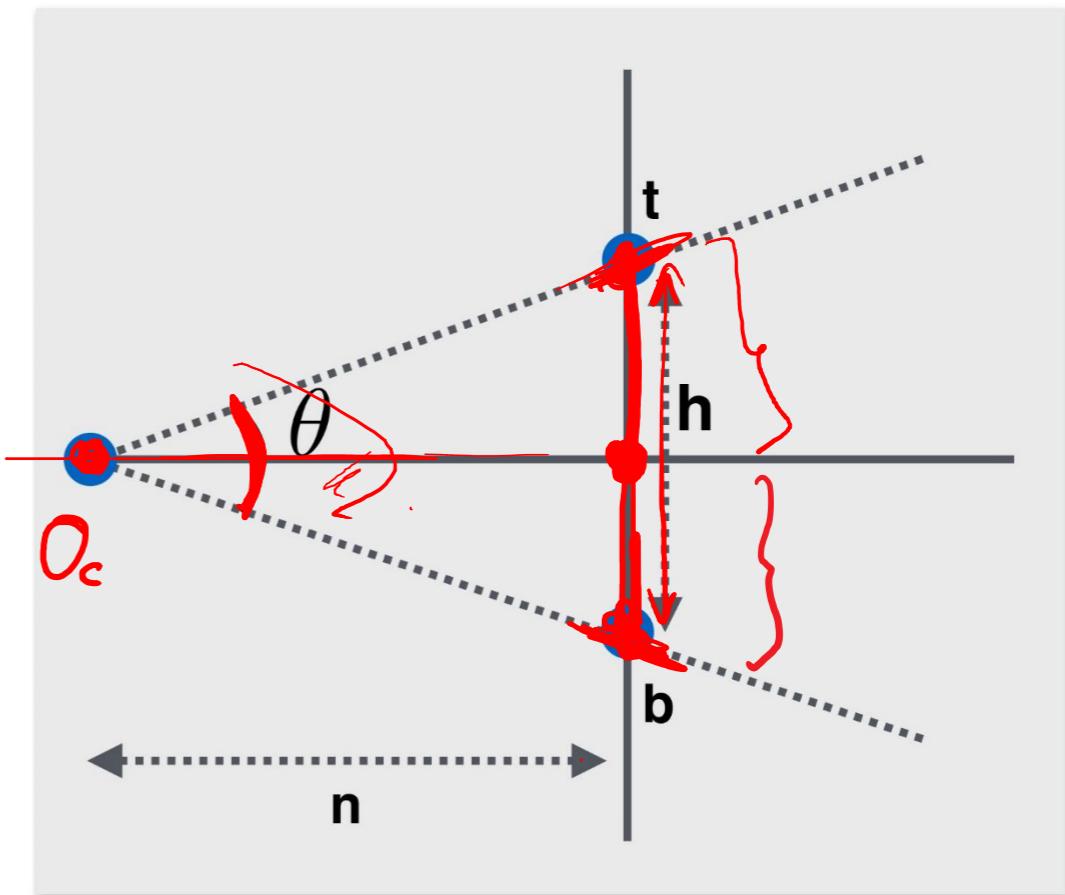

Câmp de vizualizare

Câmp de vizualizare (field of view - FOV): orizontal sau vertical

FOV pentru jocuri pe console
aproximativ 60°

FOV pentru jocuri pe PC
aproximativ $90-100^\circ$

$$M_{per} = \begin{bmatrix} \frac{1}{aspect \cdot \tan \frac{\theta}{2}} & 0 & 0 \\ 0 & \frac{1}{\tan \frac{\theta}{2}} & 0 \\ 0 & 0 & \frac{f+n}{n-f} \end{bmatrix}$$

$$\tan \frac{\theta}{2} = \frac{h}{2n}$$

$$aspect = \frac{width}{height} = \frac{r-l}{t-b}$$

$$\frac{2m}{r-l} = \frac{2m}{aspect \cdot (t-b)} = \frac{2m}{aspect \cdot h} = \frac{2m}{aspect \cdot \tan \frac{\theta}{2} \cdot 2n}$$

$$\frac{2m}{t-b} = \frac{1}{\tan \frac{\theta}{2}}$$

...

Câmp de vizualizare

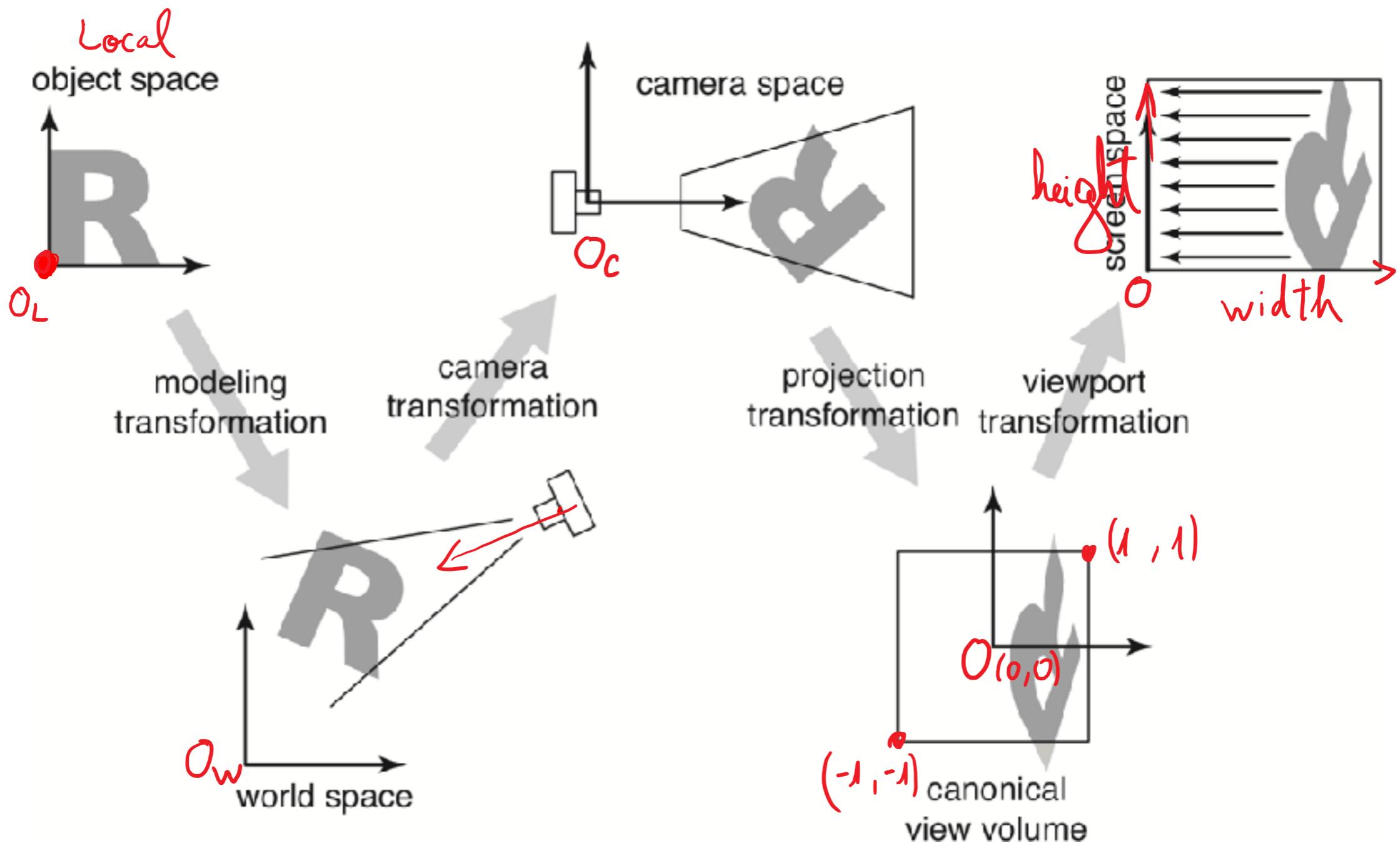
FOV: 73.15°

FOV:106.15°

[http://pyroteq.com/wp-content/uploads/2014/07/farcry_3_fov_comparison.jpg]

Seventă de tranformare

[Peter Shirley et al. Fundamentals of Computer Graphics]

Sisteme de coordonate

